

SPARKASSE **BANK**

Годишен извештај 2013
Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Преглед на австриската
Шпаркасе групација

Проширен домашен пазар на
Steiermärkische Sparkasse

СОДРЖИНА

Обраќање на Претседателот на Управниот одбор	6
Општи податоци за Банката	10
Профил на Банката	11
Деловни активности.....	14
1. Цели и опкружување	14
2. Активности на Банката	17
3. Финансиски перформанси	18
4. Управување со ризици	21
5. Корпоративно банкарство	23
6. Работа со физички лица	24
7. Управување со ликвидност и пласмани во хартии од вредност	24
8. Маркетинг активности	25
9. Корпоративна општествена одговорност	26
10. Човечки ресурси	27
11. Внатрешна ревизија	28
12. Спечување перење пари и финансирање тероризам	29
13. Контрола и усогласеност со прописи	29
14. Извештај за корпоративно управување	30
Деловна политика и развоен план на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје за 2014 година	34
А. Макроекономски проекции за 2014 год	34
Б. Цели и задачи на деловната политика за 2014 година	35
Програма на мерки и активности за остварување на стратешките определби на деловната политика за 2014 година.....	37
1. Ликвидност	37
2. Корпоративна стратегија и работење со правни лица	39
3. Работа со население и управување со деловна мрежа	40
4. Управување со ризици и наплата	41
5. Политика на цени и управување со Актива и Пасива	42
6. Човечки ресурси	43
7. Маркетинг и комуникации	43
8. Управување со имот и контрола на трошоци.....	44
9. Усогласеност со прописи	44
10. Спечување перење пари и финансирање тероризам	45
11. Внатрешна ревизија	45
В. Квантифицирање на финансиските цели на Банката	48
Финансиски извештаи на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје за 2013 година	54
Извештај на независните ревизори	54
Биланс на успех	55
Извештај за сеопфатна добивка	56
Биланс на состојба	57
Извештај за промените во капиталот и резервите	58
Извештај за паричниот тек	60
Општи информации	64
1. Организациона шема	64
2. Контакти	65
3. Локации на експозитури	66
4. Локации на банкомати	68
5. Кореспондентски банки	69
6. Локации во Југоисточна Европа	70

Обраќање на Претседателот на Управниот одбор

Д-р Глигор Бишев
Претседател на Управен одбор

Драги клиенти и партнери,

2013 година беше одбележана со повторно воспоставување на рамнотежа во светската економија. Во повеќето земји на ЕУ, главните економски партнери на Македонија, исчезнаа рецесионите притисоци, должничката криза беше ублажена и задолжувањето на банкарскиот сектор беше забавено. Бранот на зголемување на капиталот во банкарската индустрија се прошири од земјите од јадрото на ЕУ кон нејзината периферија. Се обнови можноста за кредитна поддршка на приватниот сектор и обновување на растот.

Македонската економија ги искористи предностите од здравите фундаменти, вклучувајќи ја ниската задолженост на јавниот и приватниот сектор, добро капитализиран и ликвиден банкарски сектор, висок прилив на приватни трансфери од странство (околу 21% од БДП), квалификувана, но сепак ефтина работна сила, како и монетарна политика која е врзана за политиката на Европската Централна Банка преку фиксирањето на девизниот курс на македонскиот денар за еврото.

Во 2013 година земјата оствари умерен економски раст од 3,2%. Кредитното портфолио на банкарскиот сектор се зголеми за 6,4%, при што кредитите за компании се зголемија за 4%, додека порастот на кредитите за население беше двоцифрен (10,2%). Кредитниот раст беше целосно финансиран од постоечката депозитна база, со што соодносот помеѓу кредитното портфолио и депозитната база изнесуваше 89,7%. Учеството на нефункционалните кредити беше незначително зголемено, но сепак на пониско ниво во споредба со останатите земји од регионот, односно 11,3% на крајот на 2013 година.

Шпаркасе Банка Македонија во 2013 ја потврди својата определба да остане најстабилна банка со водечка улога во банкарскиот сектор. Во тој поглед, Банката го зајакна својот топ-менаџерски тим, и дополнително привлече нови, талентирани вработени. Адекватноста на капиталот на Банката остана меѓу највисоките на пазарот, со 32,2%. Шпаркасе Банка Македонија беше единствената банка, која покрај екстремно силната капитална база дополнително канализираше средства од Групацјата кон македонските економски субјекти, одржувајќи го соодносот помеѓу кредитното портфолио и депозитната база на ниво од 108,0% на крајот на годината.

Репрофилирањето на Шпаркасе Банка Македонија беше доминантна карактеристика во текот на 2013 година, со цел Банката да ја подобри својата ефикасност, динамика и фокусот кон клиентите. Банката промовираше дебитна картичка која може да се користи без провизија на 14.000 банкомати во десет европски земји, воведо нови производи како станбен кредит со фиксна каматна стапка за првите пет години како и проектно финансирање во вистинска смисла на зборот. Беа претставени и два стратешки проекти кои на среден рок ќе и овозможат на Шпаркасе Банка Македонија да стане врвна банка: IBIS проектот – воведување на нов банкарски ИТ систем, чија имплементација се очекува да заврши кон крајот на првата половина од 2015 година, како и нов сервисен модел на мрежата на експозитури, кој ќе ни овозможи подобро да ги разбереме, да ги опслужиме и да ги советуваме нашите клиенти и партнери.

Моделите за управување со ризици беа исто така надградени. Шпаркасе Банка е првата банка во Македонија која го воведо семејниот нето расположлив приход кај кредитирањето на население, наместо личниот приход на индивидуалниот клиент. Во корпоративниот сегмент, на ниво на клиент се дефинираа кредитните услови, поединечни кредитни лимити и посебни услови кое се нудат, како и критериумите за редовност, наместо на ниво на банкарски производи кои ги користи клиентот – што е широко применувана пазарна практика. Ова и овозможи на Шпаркасе Банка попрудентно и поефикасно да управува со најдоминатниот ризик – кредитниот ризик.

И покрај тоа што профитот на Банката во 2013 година беше мал, односно 750 илјади евра или 2,1% поврат на капитал, Банката уште еднаш ја потврди својата посветеност кон заедницата. Реализиравме проекти за поддршка на децата без родители, овозможувајќи им летување, потоа проекти за поддршка на филмската и музичката уметност, како и проекти за унапредување на образованието, преку промовирање на основна финансиска обука и врвно академско образование. Имено, доделени се 3 стипендии за постдипломски студии на Универзитетот во Грац, а прифатени се и голем број студенти на обука во нашата Групацја. Ние сме исто така едни од основачите на проект од долгорочен карактер за позелена и почиста околина.

Управен одбор на Банката: Глигор Бишев, Александра Радик и Саша Боко

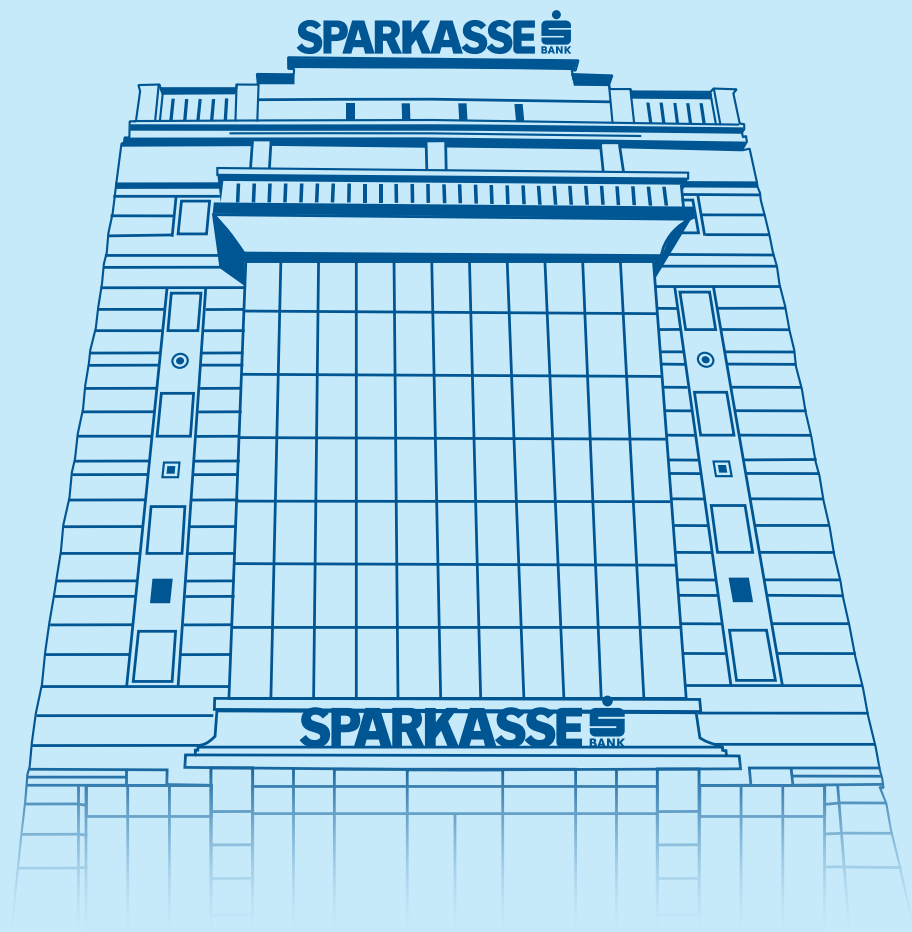
Сите овие достигнувања би биле невозможни без поддршката и разбирањето од страна на нашите акционери и размената на искуства во рамките на Групацјата. Тука би сакал да им оддадам признание на нашите вработени за докажаниот професионализам, посветеноста и напорната работа. Ова ме охрабрува да ветам најдобра услуга за нашите клиенти,

бидејќи го имаме најдобриот тим, не само во Македонија, туку и пошироко во Југоисточна Европа, што ни овозможува да ги разбереме идеите на нашите клиенти и да ги претвориме во реалност.

Со почит,

Д-р Глигор Бишев
Претседател на Управен одбор

ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА БАНКАТА

Профил на Банката

Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје е членка на Штаермеркише Шпаркасе и Ерсте Групацјата, една од најсилните групации во Европа. Штаермеркише Шпаркасе е најголемата банка во Штаерска и најголема кредитна институција во јужна Австрија, со

- 189 годишна традиција на доверба и сигурност;
- Билансна вредност од 14,2 милијарди евра;
- 487 филијали и регионални центри;
- 6137 вработени;
- Преку 2,4 милиони клиенти.

„ВО СЕКОЈА ВРСКА НАЈВАЖНИ СЕ ЛУЃЕТО!“

Традицијата, сигурноста и довербата како дел од Шпаркасе Банка Македонија, се дел од Вашето секојдневие, Вашиот успех и сигурност. Тие ни даваат за право да бидеме сигурни во иднината со Вас и во остварувањето на ефикасно и современо банкарство.

Шпаркасе Банка Македонија, како дел од Штаермеркише Шпаркасе и Ерсте Групацјата, нуди широк спектар на банкарски услуги за фирми и население, со посебно внимание посветено на ефикасноста и транспарентната комуникација со клиентите, користејќи ги придобивките од групациското искуство.

Во фокусот на Банката, пред сè, поставени се потребите на клиентите, како и креирањето современи и конкурентни производи и услуги, со кои би излегле во пресрет на барањата на нашите постоечки и потенцијални клиенти. Стабилноста и сигурноста на Шпаркасе Банка Македонија, во комбинација со понудата на квалитетни и конкурентни банкарски производи и услуги, се основа за градење на долгорочни деловни односи и партнерство со клиентите. Преку финансиската поддршка и професионалното советување за нашите клиенти, Банката пред се се стреми да им обезбеди висок степен на квалитет на услуга, задоволството од соработката и лојалност.

Корпоративно банкарство

Соработката со компаниите е насочена кон идентификување и придобивање на успешни компании. Банката за поддршка на успешни проекти нуди палета на производи и услуги специјално прилагодени на потребите на компаниите, со користење на групациските експертски и финансиски капацитети.

Општествен развој

Уште од основањето на „Шпаркасе“ во Австрија, пред речиси 2 века, важен дел од корпоративната стратегија е општествениот развој и посветеноста кон општествените вредности и

етичките начела. Покрај тенденцијата за профитабилното економско работење, Шпаркасе истовремено е посветена кон давање континуиран придонес во општеството како целина и заедницата во која делува, преку поддршка на значајни општествени цели и проекти.

Меѓу позначајните проекти кои во континуитет ги поддржува Шпаркасе Банка Македонија се проектите за искрена, фер и транспарентна комуникација – проектот „Транспарентност“, поддршката на социјално ранливи групи (деца без родителска грижа) преку проектот „СОС Детско село“, грижа за здрава животна средина преку проектот „Рециклирање – КАЖИ ДА!“ во соработка со компанијата Пакомак и поддршка на развојот и едукацијата на младите и талентирани студенти преку проектот „Најдобрите од Југоистокот“.

Стратегија

Долгорочната стратегија на Шпаркасе Банка Македонија е максимизирање на вредностите на сите клучни интересенти и обезбедување на најдобри решенија за потребите на клиентите. За наши заинтересирани страни пред сè ги сметаме акционерите, клинетите, вработените и локалната заедница. Моделот на корпоративно управување и определбата за корпоративно-општествена одговорност на Банката се адекватно прилагодени и насочени кон остварувањето на долгорочната стратегија.

Банката во 2013 година

Во 2013 година основниот фокус на Банката беше поставен на усовршување на интерните процеси и процедури, подобрување на интерната организација и кредитното портфолио, како основа за квалитетен долгорочен раст на Банката.

Како резултат на глобалното забрзување на економијата, стабилната инфлација и промените кои ги воведо Шпаркасе Банка Македонија забележан е раст на нето добивката во споредба со претходната година.

Во 2013 година беше инициран проектот за миграцијата кон групациското софтверско решение „IBIS Cluster“, со што Банката го почна процесот на замена на постоечкиот банкарски информационален систем со иновативно групациско решение за целокупна организација и оптимизација на процесите на Банката.

ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ

1. Цели и опкружување

Во глобални рамки во 2013 година и покрај тоа што неизвесноста остана висока се забележа забрзување на економската активност, особено во втората половина на годината. Остварена е годишна стапка на раст од 3% чии носители пред се беа земјите во подем, како и САД. Еврозоната оствари негативна годишна стапка на економската активност од -0,5%. Сепак во споредба со 2012 година бележи благо подобрување, т.е. за прв пат после шест квартали, во вториот квартал на 2013 година беше остварен позитивен раст. Движењата кои беа проследени со ниска и стабилна стапка на инфлација во текот на целата измината година, даваат основа за оптимистички сигнали за постепено подобрување на макроекономската слика во еврозоната во 2014 година.

Во услови на висока економска зависност од еврозоната економскиот раст во 2013 изнесуваше 3,1%. Гледано по сектори, најголем раст оствари секторот градежништво, кој само во четвртиот квартал оствари раст од 32,1%. Носители на овој раст покрај фискалниот стимул, беа и новите компании (директни странски greenfield инвестиции), кои започнаа со работа во слободните индустриски зони. Позитивното влијанието на новоотворените компании врз економската активност се очекува дополнително да се зголеми и во 2014 година.

Овие компании ангажираа и значаен број на работна сила, со што директно се влијаеше на намалувањето на стапката на невработеност која на крајот од 2013 година конечно падна под 30% (во четвртиот квартал во 2013 година стапката на невработеност изнесува 28,6%). Со оглед на тоа што овие компании се во странска сопственост и се претежно извозно ориентирани, тие со своето работење позитивно влијаат на тековната сметка и воопшто на платниот биланс, преку зголемување на вкупниот извоз на земјава. Како резултат на тоа, во 2013 година во споредба со 2012 година, забележан

е дефицит на тековна сметка на платниот биланс и истиот е сведен на 1,7% од БДП, притоа извозот е зголемен за 3,2%, додека увозот е намален за 3,2%.

Како дополнување на подобрената слика на платниот биланс е и стабилното ниво на тековните трансфери кое се одржувало во текот на целата година. Исто така треба да се споменат и девизните резерви, кои во текот на целата година беа одржувани на високо ниво (во просек околу 2 милијарди евра), кое укажува на висок степен на адекватност за справување со непредвидени шокови, што се гледа од коефициентот на покриеност на увозот со резервите кој изнесува 4,6. Исто така, високото ниво на девизни резерви ја засилува одржливоста на таргетирање на курсот на денарот во однос на еврото, стратегија која Централната банка успешно ја применува веќе 18 години. Стабилниот курс на денарот во однос на еврото позитивно влијае на очекувањата на економските субјекти и придонесува за зацврстување на макроекономската рамка на земјата.

Основна цел на НБРМ е одржување на ценовна стабилност. Во текот на целата 2013 година Централната банка успеа во целост да ја исполни својата примарна цел, така што одржуваше стабилна стапка на инфлација. На годишно ниво е остварена стапка на инфлација од 2,8%, која потполно се совпаѓа со проекциите на НБРМ. За 2014 година Централната банка очекува годишна стапка на инфлација од 2,3%. Ниската инфлација заедно со стабилниот девизен курс кои ги одржува НБРМ се сидра на стабилноста.

Фискалната политика во земјата беше фокусирана кон стабилизирање на флукуациите на економските активности преку зголемување на јавната потрошувачка и одржување на буџетски дефицит од 3,1% во однос на БДП.

Финансиски сектор

Во текот на 2013 година настапи намалување на активните и пасивните каматни стапки како мерка на НБРМ со цел зголемување на кредитната активност во земјата.

Во 2013 година беше остварен годишен раст на депозитите од 4,7% и на кредитите од 6,5%.

Движењето на номиналниот девизен курс на еврото во однос на денарот немаше големи промени во текот на годината. Во прилог графикон за движењето на девизниот курс МКД / ЕУР за 2013 година.

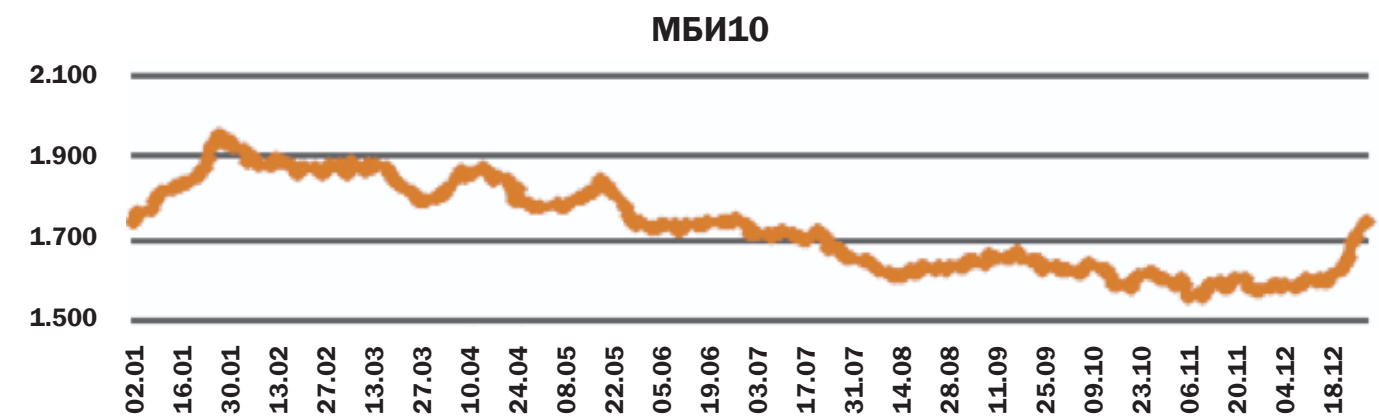

Состојбата на пазарот на хартии од вредност во Република Македонија во текот на 2013 година не е подобрена во однос со претходната година, дури неколку индикатори и се влошени. Ова пред се се должи на финансиската криза, намалената ликвидност и зголемениот песимистички сентимент на инвеститорите.

Вредноста на Македонскиот Берзански Индекс - МБИ10 на последниот ден на тргување во 2013 година (30.12.2013) изнесуваше 1.738,86 индексни поени, што значи минимален

пораст од 0,44% во споредба со вредноста на индексот постигната на последниот ден на тргување во 2012 година (28.12.2012 година: 1.731,18 индексни поени).

За подобро согледување на движењето на берзанскиот индекс во продолжение даваме графички приказ на движењето на МБИ10 во текот на 2013 година.

во мил. денари

Биланс на успех	2013	2012
Нето приходи од камата	568,9	593,5
Нето приходи од провизии	125,2	121,6
Нето оперативни приходи	124,3	119,8
Исправка на вредноста	-224,5	-264,8
Трошоци за вработените	-220,8	-205,8
Амортизација	-36,3	-42,2
Останати расходи од дејноста	-287,7	-308,7
Добивка пред оданочување	49,1	13,4
Нето добивка	44,8	1,2
Биланс на состојба		
Вкупна актива	15.241,2	16.585,5
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на Банката	2.193,5	2.148,7
Структура и квалитет на актива		
Ликвидна актива / Вкупна актива	40,4%	36,8%
Учество на паричните средства во вкупната актива	19,9%	14,3%
Кредити / Депозити	108,0%	126,1%
Кредити на правни лица / Бруто кредити	65,3%	68,7%
Кредити на население / Бруто кредити	34,7%	31,3%
Учество на основните средства во вкупната актива	2,0%	1,9%

Финансиски индикатори	2013	2012
Стапка на адекватност на капитал	32,6%	29,5%
Сопствени средства	3.083,7	3.162,2
Поврат на средства RoA	0,29%	0,01%
Поврат на капитал RoE	2,07%	0,07%
Показатели за профитабилност		
Нето каматен приход / Вкупни приходи	60,9%	52,8%
Нето каматен приход / Просечна каматоносна актива	3,8%	3,8%
Трошоци за плати / Вкупни приходи	20,9%	16,5%
Оперативни трошоци / Вкупни оперативни приходи	57,9%	54,9%
Исправка на вредноста на средствата / Нето каматен приход	31,5%	34,2%
Резервации / Бруто кредити	2,2%	2,2%
Останати индикатори		
Број на вработени	305	297
Просечен број на вработени	299	300
Актива по просечен број на вработени	50.988	55.300
Кредити по просечен број на вработени	30.313	34.626
Депозити по просечен број на вработени	28.078	27.459

2. Активности на Банката

Основни карактеристики на работењето на Шпаркасе Банка Македонија (во понатамошниот текст Банката) во 2013 година беше нејзина реорганизација и чистење на кредитното портфолио што треба да претставува основа за долгорочен раст и позиционирање во топ 5-те банки во Република Македонија до 2018 година. Од тој аспект беше реализирано чистење на кредитното портфолио на Банката и промена на структурата на клиентите, тргнувајќи од побарувања спрема кои Банката е ранлива кон кредитирање на квалитетни компании и воведување на нови производи.

Во 2013 година започна и најголемиот и стратешки проект за Банката - IBIS. Проектот предвидува миграција на групациското софтверско решение „IBIS Cluster“. Со тоа Банката не само што го менува софтверското решение, туку ја менува и целокупната организација и оптимизација на процесите. Воведувајќи го групациското софтверско решение ќе се заокружи и реорганизацијата на Банката согласно групациските стандарди. Банката во текот на минатата година работеше на формирање на основниот тим на Банката, стручно оспособување и усовршување, обуки, како и усогласување на политиките и процедурите како основа за нејзиниот раст.

3. Финансиски перформанси

3.1 Извештај за сеопфатниот приход на периодот

Во 2013 година Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје ги оствари следните резултати од своето работење во анализираниот период:

Приходи од камати	2013	2012	% промена
Нефинансиски друштва	402,1	586,3	-31,4%
Држава	151,8	124,7	21,7%
Банки	41,7	50,9	-18,1%
Останати финансиски друштва (небанкарски)	2,6	2,4	8,3%
Население	229,7	253,4	-9,4%
	827,9	1.017,7	-18,6%

Нето-приходите од камати од пласирани средства на крајот на 2013 година изнесуваа 827,9 милиони денари, со забележан пад на каматните приходи во однос на минатата година за 18,6%. Нето приходите од камата се носечката позиција во вкупните приходи на Банката и покрај падот на каматните стапки во тековната година.

Во вкупните приходи најголемо е учеството на каматата реализирана од нефинансиските друштва и домаќинствата, каде е забележано намалување во однос на 2012 година. Главна причина за намалувањето е неконкурентното намалување на каматните стапки на пласманите и прилагодувањето на каматните стапки според рејтингот на клиентите како резултат на чистењето на кредитното портфолио на Банката.

Расходи за камата	2013	2012	% промена
Нефинансиски друштва	47,3	115,1	-58,9%
Банки	71,5	95,7	-25,3%
Останати финансиски друштва (небанкарски)	21,9	41,8	-47,6%
Население	118,2	171,5	-31,1%
	258,9	424,1	-39,0%

Расходите по основ на камати на крајот од 2013 година изнесуваа 258,9 милиони денари и бележат намалување од 39,0% во однос на претходната година, претежно како резултат на намалувањето на каматните стапки кај нефинансиските друштва.

Сепак најголемо учество во расходите од камати има за депозитите на населението.

Согласно претходно кажаното, **нето каматниот приход** на 31.12.2013 година изнесува 569,0 милиони денари што е за 4,1% помалку од минатата година.

Приходите од провизии на крајот на годината изнесуваат 182,3 милиони денари и истите се пониски за 3,7% од приходите од провизиите остварени во 2012 година. Намалувањето се должи на намалениот промет на правните лица преку своите сметки, но и намалувањето на пласманите.

Расходите за провизии и надомести во вкупен износ од 57,1 милиони денари се намалени за 15,7% во однос на 2012 година. Намалените расходи најмногу се должат на намалувањето на расходите од гаранциското работење.

Нето приходите од провизии и надомести за вршење на банкарски услуги на крајот од годината изнесуваа 125,2 милиони денари и забележаа пораст од 3,0% во однос на минатата година.

Остварениот **нето ефект од курсни разлики** со 31.12.2013 година изнесува 26,3 милиони денари. Позицијата на нето курсни разлики во однос на 2012 година забележа намалување од 16,7%.

Нето исправката на вредноста на финансиските средства како резултат на ефектот од ослободување и издвојување на посебна резерва за пласмани изнесува 224,5 милиони денари (од кои 19,8 милиони денари се однесуваат на загуба поради оштетување на превземени средства). Нивниот износ во 2012 година изнесуваше 264,8 милиони денари (од кои 80,2 милиони денари се однесуваат на загуба поради оштетување на превземени средства).

Трошоците за вработени изнесуваат 220,8 милиони денари. Нивниот износ е поголем за 7,3% во однос на 2012 година.

Износот на пресметаната **амортизација** на 31.12.2013 година изнесува 36,3 милиони денари и бележи намалување од 14,0% во однос на 2012 година.

Материјалните и административните трошоци за периодот заклучно со 31.12.2013 година изнесуваат 114,9 милиони денари и бележат намалување од 8,9% во однос на минатата година, кога изнесуваат 126,1 милиони денари.

Нето останатите расходи од дејноста на крајот од 2013 година изнесуваат 74,8 милиони денари и бележат пад од 20,7% во однос на минатата година.

На крајот од 2013 година, Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје оствари позитивен финансиски резултат од 49,1 милиони денари пред оданочување, додека данокот на добивка изнесува 4,3 милиони денари.

Нето остварената добивка на Банката изнесува 44,8 милиони денари. Минатата 2012 година нето остварената добивка изнесуваше 1,2 милиони денари.

3.2. Актива и пасива на Банката

Вкупните средства на Банката на крајот на 2013 година го достигнаа износот од 15.241,2 милиони денари и бележат намалување од 8,1% во однос на минатата година.

Паричните средства и паричните еквиваленти на 31.12.2013 година изнесуваат 2.728,9 милиони денари и се зголемени во однос на минатата година за 15,2%.

Вложувањата во хартии од вредност на 31.12.2013 изнесуваат 4.293,7 милиони денари и бележат пораст од 5,9% во однос на 31.12.2012 година. На растот на вложувањата во хартии од вредност влијаеше и негативниот тренд во кредитирањето и растот на депозитната база.

Кредитите и побарувањата од други клиенти од приватниот сектор, во вкупен износ од 9.061,8 милиони денари, во однос на изминатата година забележаа намалување од 12,7%.

Структура на кредити според должникот			
	2013	2012	промена%
Нефинансиски друштва	5.863,2	7.085,5	-17,3%
Финансиски друштва	54,6	43,1	26,7%
Население	3.143,2	3.256,5	-3,5%
Кредити и побарувања од клиенти	9.061,0	10.385,1	-12,7%
Намалено за: резервација поради оштетување	-1.541,2	-1.336,9	15,3%
Нето кредити и побарувања од клиенти	7.519,8	9.048,2	-16,9%

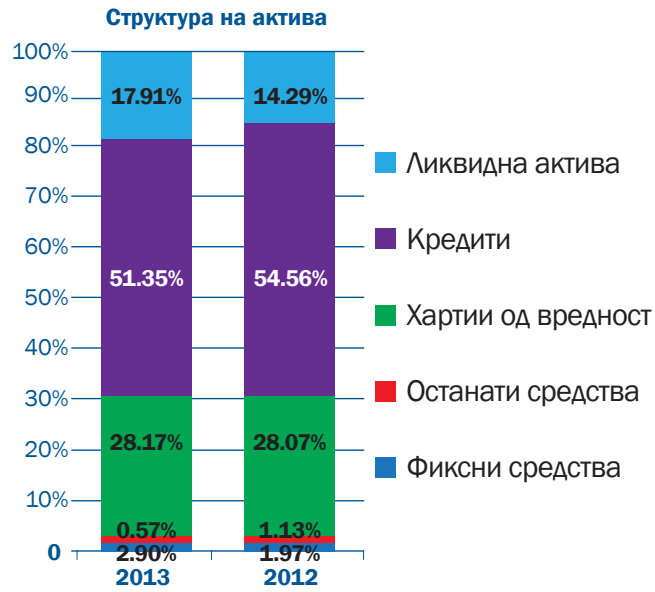
Основен приоритет на Банката во текот на 2013 година беше чистење на кредитното портфолио и преземање на помал ризик и осврт кон квалитетни клиенти. Во кредитната анализа Банката има воведено посебни алатки за идентификување на кредитната способност на клиентите, а тоа се САБИНЕ за правните лица и KRIMI за физичките лица.

Останатите побарувања во износ од 67,7 милиони денари во себе ги вклучуваат побарувањата за провизии и надомести, другите побарувања од купувачите, авансно платените трошоци и побарувањата по други основи. Нивниот износ бележи пад од 16,2% во однос на минатата година.

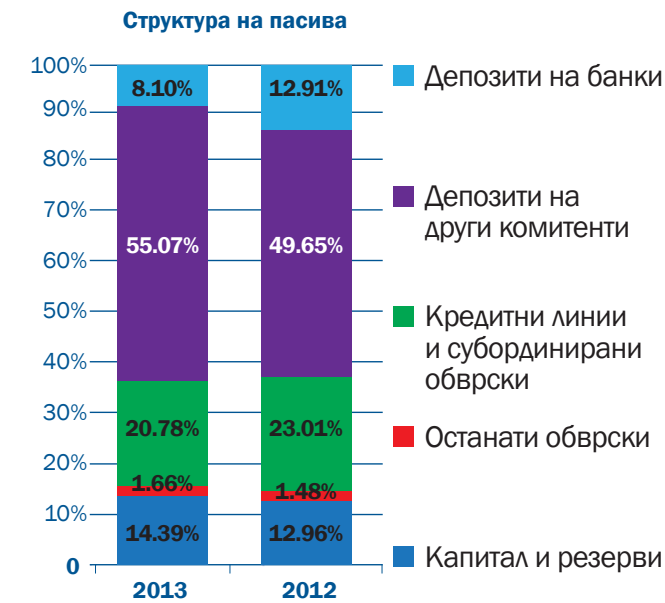
Преземените средства за ненаплатени побарувања изнесуваат 7,7 милиони денари и бележат намалување од 92,0% во однос на нивото од претходната година.

Нематеријалните средства изнесуваат 14,5 милиони денари. Намалувањето за 29,4% во однос на нематеријалните средства во 2012 година се должи на стопирање на инвестициите во софтвер заради реализација на IBIS проектот.

Недвижностите и опремата изнесуваат 290,8 милиони денари и бележат намалување за 4,9% во однос на претходната година како резултат на амортизација на истите.

Вкупните обврски на Банката на 31.12.2013 година изнесуваат 13.047,8 милиони денари. Заедно со акционерскиот капитал од 2.193,5 милиони денари, вкупните извори на средства на Банката изнесуваат 15.241,2 милиони денари.

Депозитите на банки и кредитни линии на анализираниот датум изнесуваат 3.381,4 милиони денари.

Депозитите на други клиенти во износ од 8.393,1 милиони денари учествуваат со 55,1% во вкупните извори на средства.

Депозити на клиенти	2013	2012	Промена (2:3) во %	учество
Нефинансиски друштва	2.648,2	2.814,5	-5,9%	31,6%
Финансиски друштва	722,9	760,5	-4,9%	8,6%
Население	4.794,6	4.549,3	5,4%	57,1%
Нерезиденти	227,4	110,4	106,0%	2,7%
Вкупно депозити на клиенти	8.393,1	8.234,7	1,9%	100,0%

Депозитите на нефинансиските правни лица изнесуваат 2.648,2 милиони денари и бележат намалување од 5,9%. Нивното учество во вкупните депозити на клиенти изнесува 31,6%. Учеството на депозитите на население во вкупните депозити е 57,1%, а истите изнесуваат 4.794,6 милиони денари.

Според рочноста, краткорочните депозити учествуваат со 84,6%, додека учеството на долгорочните депозити изнесува 15,4%.

Депозитите на население на 31.12.2013 година изнесуваат 4.794,6 милиони денари, а во однос на минатата година забележаа пораст од 5,4%.

3.3. Акционерски капитал

Акционерскиот капитал заедно со премиите од акции, резервите и добивката за годината на 31.12.2013 година изнесува 2.193,5 милиони денари. Неговиот износ бележи пораст од 2,1% во однос на претходната година и учествува во вкупните извори на средства на Банката со 14,4%.

Акционерскиот капитал се состои од вкупно 622.762 обични акции со номинална вредност од 2.670 денари.

Субординираниот долг заклучно со 31.12.2013 година изнесува 1.020,2 милиони денари и е непроменет со крајот на 2012 година.

Стапката на адекватност на капиталот, како однос помеѓу активата пондерирана според ризикот и сопствените средства на Банката, како показател за преземениот ризик во работењето во билансните и вонбилансните активности на Банката на 31.12.2013 година изнесува 32,6%.

Стратегија на Банката е да одржува стапка на адекватноста на капиталот над 15%.

4. Управување со ризици

Во фокусот на управувањето со ризиците во 2013 година пред се беше приближување на групациските стандарди во управувањето на ризиците, што се постигна преку успешно спроведување на Risk Remediation Програмата, чиј составен дел е и Risk Governance Проектот. Во рамките на овие проекти беа усвоени групациски документи кои претставуваат значајно приближување до групациските стандарди, а кои пред се се однесуваат на:

- управување со кредитниот ризик кај корпоративни клиенти, физички лица и микро клиенти;
- одредување на лимити базирани на рејтингот на клиентите;
- управување со колатералите;
- управување со наплатата;
- нова дефиниција на нефункционалните пласмани;
- воведување на нови продукти за физички лица;
- известување во врска со кредитниот ризик усогласено со групациските стандарди.

Фокусот во управувањето со ризиците беше главно ставен на управувањето со кредитниот ризик, како еден од најголемите ризици на кои е изложена Банката, меѓутоа соодветно се следеа и останатите ризици како што се пазарните ризици, ликвидносниот ризик и оперативниот ризик. Согласно прописите, Банката во 2013 го следеше и процесот на интерна оценка на адекватноста на капиталот (ICAAP).

4.1 Кредитен ризик

Управувањето со кредитниот ризик во 2013 го обележа постигнувањето на неколку поставени цели за оваа година, а се однесуваше на:

- унапредување на процесот на управување со ризикот во сегментот на физички лица, со отпочнување на користење на KRIMI APS апликативен скоринг модел за физички лица. KRIMI APS е алатка за одредување на апликативен скоринг на клиентот која зема во предвид демографски карактеристики на клиентот врз основа на кои се одредува неговиот рејтинг. Исто така, одредувањето на кредитната способност на клиентот зависи пред се од калкулацијата на неговиот расположив приход кој би можел да се користи за отплата на кредити, по одбивање на трошоците за живот;
- воведување на KRIMI soft facts при одредување на финалниот рејтинг на клиентите правни лица;
- воспоставување на функцијата за управување со колатералите во рамките на Дирекцијата за наплата на проблематични пласмани и превземен имот;
- зајакнување на функцијата на наплатата кај корпоративните клиенти од редовното портфолио, но пред се наплатата на сомнителните и спорни побарувања. Ова се постигна преку унапредување на постоечкиот систем на мониторинг и известување преку нови редовни ивештајни форми,

унапредување на системот за рано предупредување (EWS);

- целосна централизација на наплатата кај физички лица на редовното портфолио и на сомнителните и спорни побарувања. Формиран е кол центар кој ќе овозможи поефикасна организација на процесот на наплата преку веќе разработен модел. Придобивка од новиот модел е можноста за прибирање на квантитативни податоци за процесот на наплатата, однесувањето на клиентите (behavioral анализа);
- усвоена е нова FX Стратегија која има за цел намалување на учеството на девизните кредити во вкупната кредитна изложеност на Банката, а преку тоа намалување на ризикот од сомнителни и спорни кредити. Како резултат на промената на девизниот курс поставени се лимити со кои се ограничува учеството на кредитите одобрени во девизи како и валутната структура на портфолиото.

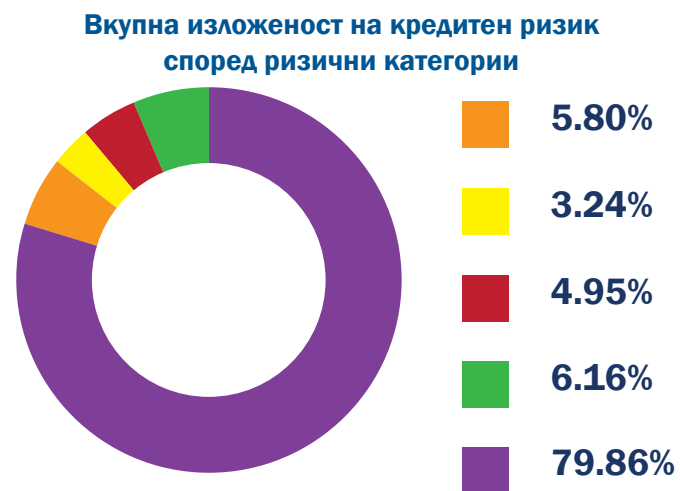
Управувањето со кредитниот ризик беше во насока на одржување на прифатливо ниво на изложеност на ризиците и покривање на идентификуваните ризици со соодветно ниво на резервации.

Вкупна изложеност на кредитен ризик по клиенти

Распределбата е направена во зависност од интерниот рејтинг на клиентите во следните категории за правни лица и физички лица:

- низок ризик (1-5с за правни лица, доцнења до 30 дена за физички лица);
- засилен мониторинг (6а-7 и Not rated за правни лица, доцнења 31-60 дена за физички лица);
- субстандарден (8 за правни лица и доцнења 61-90 дена за физички лица);
- нефункционален (R).

Во графиконот вкупна изложеност на кредитен ризик според ризични категории се вклучени изложености кон банки и државата.

4.2 Ликвидносен ризик

Во текот на 2013 година Банката активно ја следеше, управуваше и контролираше изложеноста на ликвидносен ризик, што опфаќаше управување со средствата во активата и изворите на средства во пасивата согласно финансиските и готовински текови, како и нивната концентрација. Изложеноста на ликвидносен ризик се мереше преку екстерно и интерно утврдените лимити, односно усогласеноста на Банката со истите.

Банката редовно ги пресметуваше и известуваше за стапките на ликвидност кај кои за целиот период постоеше усогласеност со законски утврдениот лимит. Како дел од процесот на управување со ликвидносниот ризик, Банката ги анализираше нивото на концентрација и учеството на 20 најголеми депоненти во просечната депозитна база како и нивната усогласеност со интерно воспоставените лимити.

Банката континуирано ја исполнуваше законската обврска за задолжителна резерва во денари и во девизи почитувајќи ја во целост Законската регулатива која ја уредува оваа област.

Во 2013 година, во насока на приближување до групациските стандарди во управувањето со ликвидносниот ризик, унапредено е известувањето кон Групациската преку воведување на методологијата за пресметка на ликвидносните индикатори LCR.

4.3 Каматен ризик

Каматниот ризик, како дел од пазарниот ризик, во текот на 2013 година беше под постојан мониторинг и контрола се со

цел да се овозможи ефикасно управување со истиот и да се постигнат планираните финансиски резултати, како и да се зголеми економската и пазарната вредност на средствата и капиталот на Банката.

Во текот на 2013 година се водеше активна политика на каматни стапки, која се темелеше на Стратешкиот план на Банката, како и на конкурентската позиција во однос на другите банки на пазарот.

4.4 Валутен ризик

Управувањето со валутниот ризик, текот на 2013 година се остваруваше во услови на стабилен курс на денарот.

Банката активно преземаше активности за адекватна идентификација, мерење, следење и контрола на изложеноста на валутен ризик кои опфаќаа утврдување на изворите на валутен ризик, методи на мерење на истиот, воспоставување на лимити и други контролни механизми.

4.5 Оперативен ризик

Со цел сведување и одржување на оперативниот ризик на прифатливо ниво, во текот на 2013 година Банката управуваше со истиот преку идентификација, процена, мерење, амортизирање, следење и контрола на изложеноста на овој ризик. Идентификацијата на оперативниот ризик Банката го вршеше преку сите ризични настани на кои беше изложена, како и можните идни ризични настани и фактори на кои може да се изложи, додека мерењето на овој ризик се вршеше со користење на Методот на базичен индикатор.

4.6 Процес на интерна оценка на адекватноста на капиталот (ICAAP)

Согласно важечката регулатива која наложува воспоставување на интерна адекватност на капиталот, Банката во текот на 2013 година воведо модел за оценка на Интерната адекватност на капиталот кој е базиран на групациските стандарди.

Интерната адекватност на капиталот и овозможува на Банката поддршка во процесот на управување со ризиците, како и одржување на потенцијал на покриеност, кој е во согласност со профилот на ризичност, големината и сложеноста на финансиските активности на истата.

5. Корпоративно банкарство

Основната активност на Банката беше насочена кон идентификување на пред сè здрави компании. Банката откупи податоци со кои создаде база на потенцијални клиенти со кои се создава простор за експанзија во оние сегменти кои се со одржлив и динамичен развој.

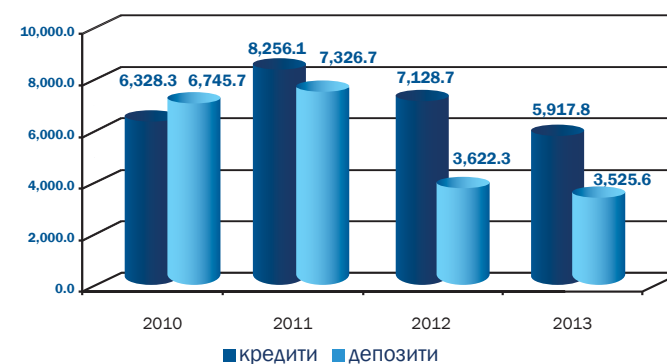
Врз кредитната активност влијаеше неизвесноста на фирмите, како и ранливоста на македонската економија.

За Банката тоа претставуваше посебен предизвик за креирање на понуда со широк асортиман на производи и услуги, како и поддршка во финансирање на нивните проекти.

Банката преку своите модели за приближување до клиентите во зависност од нивните потреби дава поддршка во развој на иновативни производи конкурентни на пазарот со финансирање од сопствени извори на средства, но и од кредитните линии (ЕБРД, ЕИБ, ИФАД) кои имаат за цел да ја олеснат надворешно трговската размена.

Во година на намалена кредитна активност, Банката беше насочена кон одржување на квалитетот на активата, подобрување на процесите на кредитни анализи, мониторингот и наплатата.

Кредити и депозити на правни лица во милиони денари

Банката со усовршувањето на своите процедури за кредитна анализа во фокусот ја става способноста на една компанија или проект да генерира доволно заработувачка за да ги отплати своите обврски и оперативната способност (кадар, организација, технологија, искуство) на компанијата за да го реализира дадениот проект.

Во овој модел факторите како добри финансиски перформанси, стабилна и квалитетна капитална база, професионален менаџмент, транспарентно финансиско планирање и известување играат клучна улога.

Кредитното портфолио на Банката кај корпоративните клиенти забележа намалување за 20,5% во однос на лани, а кај депозитите намалувањето е минимално, за 2,7%.

Структура на депозити на правни лица по рочност

6. Работа со физички лица

Потребите на нашите клиенти останаа во фокусот на нашата грижа и во 2013 година. Со воведување на современи кредитни и депозитни производи за физички лица наменети за различни целни групи, Банката стана препознатлив партнер на пазарот меѓу населението. Клиентите ја препознаа стабилноста и сигурноста на нашата Банка и ни ја дадоа довербата.

Банката преку својата распространета мрежа на модерни, стандардизирани и наменски уредени експозитури работеше на континуиран развој на бизнисот, следење на промените во бизнис окружувањето и адаптација на трендовите во банкарскиот сектор.

Банката во своите активности дава континуирана поддршка за обезбедување на квалитетна услуга, зголемување на задоволството на клиентите и подигнување на степенот на лојалност.

Континуираниот процес на усовршување на вработените во експозитурите продолжи и во 2013 година, со што се постигна зголемување на нивото на знаење, поголема мотивираност и постигнување на подобри резултати во продажбата.

Пласмани и депозити на население (во мил. денари)

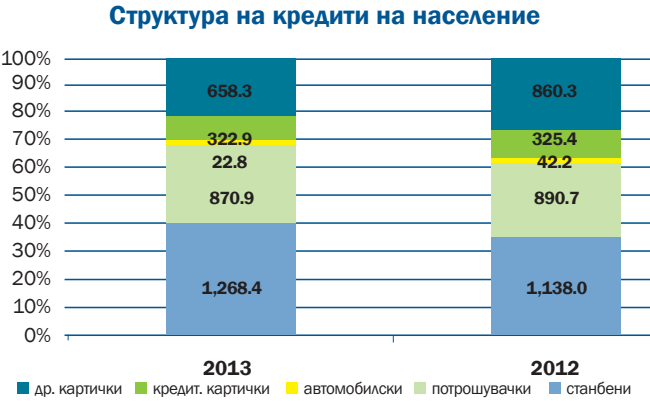
Понудата на атрактивни производи за различни целни групи како што се најмладата популација, вработени во организации со кои Банката има склучено договори со посебни пакети за нивните вработени,

7. Управување со ликвидност и пласмани во хартии од вредност

Во 2013 година одржано е високо ниво на ликвидност и навремено извршување на финансиските активности. Зголемената ликвидност се канализираше со пласирање на вишокот на средства во расположивите инструменти за пласирање на средствата, претежно на домашниот пазар на пари и најмногу со инвестирање во државните хартии од вредност, издадени од НБРМ и државата.

Вкупниот каматен приход остварен во 2013 година од инвестирање во должнички хартии од вредност изнесува 171,5 милиони денари или споредено со остварениот каматен приход во 2012 година од 163,7 милиони денари, претставува пораст од 4,8%.

до пензионерите, доведе до зголемување на депозитната база на 4.867,5 милиони денари или 5,5% повеќе од претходната година.

Вкупното кредитно портфолио на население на крајот на 2013 година изнесува 3.143,2 милиони денари и забележа пад од 3,5% во однос на состојбата на 31.12.2012 година.

Во 2013 година забележан е пораст на кредитното портфолио кај станбените кредити за 11,5% во однос на 2012 година, а нивното учество во структурата на кредитната изложеност спрема населението порасна од 34,9% на 40,4% во однос на 2012 година. Потрошувачките кредити забележаа пад за 19,8% во однос на минатата година. Во 2013 година забележан е пад во други пласманите за 23,5 % во однос на 2012 година.

За подобрување на квалитетот во работењето со платежни картички Банката инвестира во нови 45 банкомати и со тоа комплетно ја промени мрежата на АТМ-ите. Дел од новата АТМ мрежа нуди нови современи модели во услугите како што се депозитно и менувачко работење. Во 2013 година Банката се здоби со лиценца за авторизирање на ПОС мрежата за прифаќање на картичките на ВИЗА. Бројот на ПОС терминали во трговската мрежа е 495.

Во доменот на финансирањето на активностите Банката во 2013 година работеше активно на изнаоѓање поефтини извори со цел за постигнување пониски просечни пасивни каматни стапки и помали каматни расходи.

Во 2013 година остварени се 26,3 илјади денари нето позитивни курсни разлики што е помало остварување од 16,7% од оставрувањата во 2012 година. Ова е резултат на намалената кредитна активност на Банката и намаленото кредитно портфолио, што доведе до помали остварени приходи од курсни разлики од кредитните активности.

8. Маркетинг активности

Банката во изминатата 2013 година ја фокусираше својата маркетинг стратегија во поголема продажна промоција на атрактивни и конкурентни понуди и развој на имиџот на општествено одговорна организација, која се грижи за своите клиенти, акционери и општествената заедница.

Преку поддршка на проекти од областа на културата, екологијата и образованието, Банката безрезервно ја покажа својата грижа за општествената заедница, социјално ранливите групи и поддршка на младите и талентирани студенти за нивна подобра интеграција во деловниот свет.

8.1 Промоција на нови производи

Промотивните понуди на Банката во 2013 година беа дизајнирани со употреба на современи решенија за лесна и ефикасна реализација на банкарските услуги. Промовирани се понудите за кредитирање на физичките лица пакетите „С“ и „М“ кои ги интегрираат во едно сите основни банкарски производи, преку средства за масовна промоција, употреба на стандардните медиуми за рекламирање, а воедно се користени и алтернативните канали на комуникација, како што се социјалните мрежи, интернет порталите и е-маркетингот кои овозможуваат пристап на поширок аудиториум.

8.2 Спонзорства и настани

Во текот на 2013 година Банката ја продолжи традицијата за спонзорирање на проектите од областа на културата и уметноста, преку спонзорството на Филмскиот фестивал „Браќа Манаки“. Оваа година ја даде својата поддршката и на македонската кошаркарска репрезентација во пресрет

на Европското првенство во кошарка и организацијата на хуманитарниот ски куп во Маврово, Виенскиот бал во организација на Амбасадата на Р. Австрија и други помали настани за промовирање на детското штедење „Медо Штедо“ во соработка со неколку детски градинки од подрачјето на Град Скопје.

Банката во 2013 година го поддржа Здружението на граѓани за третман на лицата со аутизам, АДХД и Аспергеров синдром „Во мојот свет“, објавата на повеќе стручни трудови и дела од реномирани македонски автори-членови на Македонската академија на науките и уметностите.

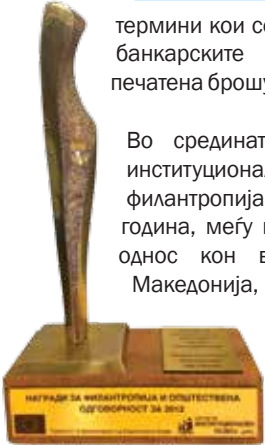
9. Корпоративна општествена одговорност

Преку развојот на стратегијата за општествена одговорност, Банката создаде свој препознатлив печат во јавноста како една од активните компании - поддржувачи за заштита на животната средина, општествената зедница, добавувачите/клиентите и интерната околина, сочинета од своите вработени.

Големи дел од проектите за општествена одговорност преминуваат во традиција, како што е проектот за дарување крв во соработка со Црвениот Крст на Општина Центар, изборот на најдобрите студенти од Македонија како потенцијални учесници во проектот „Најдобрите од Југоистокот“, наградување на вработените преку развојот на нови и свежи идеи во рамките на проектот „Берза на идеи“, поддршка на децата без родители и родителска грижа во рамките на „СОС Детско село“, стимулирање на најмладите ученици во основните училишта за заштита на животната средина преку ЕКО-проектот „Рециклирање – КАЖИ ДА!“ во соработка со Пакомак, како и други помали проекти за поддршка на здруженија на граѓани и невладини организации.

Проектот „Транспарентност“ беше лансиран за прв пат во 2013 година, преку емитување ТВ спотови за различни банкарски

термини кои се користат во комуникацијата помеѓу банкарските службеници и клиентите, како и печатена брошура достапна за клиентите на Банката.

Во средината на 2013 година Центарот за институционален развој ги додели наградите за филантропија и општествена одговорност за 2012 година, меѓу кои беше и наградата за одговорен однос кон вработените на Шпаркасе Банка Македонија, која учествуваше на објавениот конкурс во две категории: „Однос кон вработените“ со проектот „Берза на идеи“.

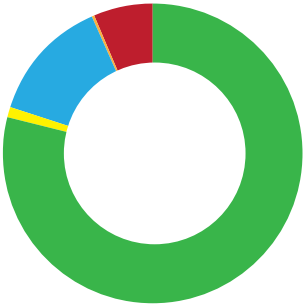

10. Човечки ресурси

Банката и во 2013 година остана фокусирана на генералната стратегија во чиј темел е верувањето дека нашите вработени се нашиот најголем потенцијал.

Претходната година беше обележана со извонредно засилување на врвниот менаџмент како и унапредување на линискиот менаџмент, преку регрутирање на високопрофесионален персонал со дополнителни знаења и вештини, кој придонесува во развојот на процесите и услугите во Банката, како и во градењето на нова корпоративна култура.

Степен на образование

- Доктори на науки 0,3%
- Магистри на науки 6,2%
- Високо образование 79,0%
- Вишо образование 1%
- Средно образование 13,4%

Интензивната тимска соработка овозможи имплементирање и заживување на новата организација на деловните процеси во Банката, која е базирана на групациските стандарди, обезбедува унапредување на ефикасноста и обезбедување на квалитетна и брза услуга за клиентите и примена на најдобрите меѓународни практики на прудентно управување со ризиците.

Во 2013 се поставија и основите на модерен систем на наградување, базиран на матрица на платни нивоа, кој го охрабрува и мотивира успехот и наградувањето базирано на објективни квалитативни и квантитативни индикатори за успешност. На оваа основа се надоградува систем на евалуација, базиран на клучни индикатори за проценка на учиниот на персоналот, како и оценка на специфичните вештини и знаења, поврзано со барањата на работното место.

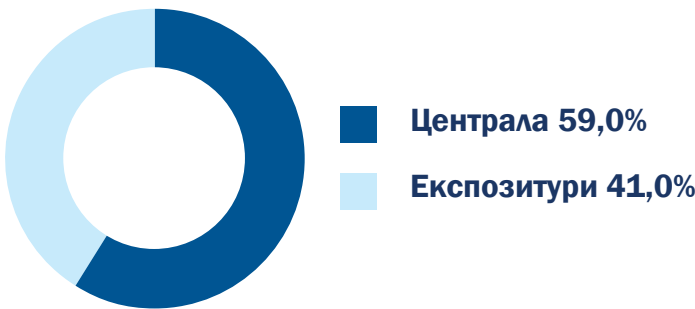
Обезбедувајќи ја организациската ефикасност, соодветната алокација на ресурсите се продолжи со регрутирање и пополнување на работни места преку концептот на интерни огласи. Истовремено, Банката продолжи со регрутација на талентирани, мотивирани, обучени но и млади и потенцијални кандидати кои себеси се пронаоѓаат како дел од успешна, динамична, модерна банка.

Во 2013 година е ставен акцент на интерно пренесување на знаењето, на зајакнување на компетенциите на линискиот менаџмент, продолжена е соработката со Групациската за пренесување know – how, се следеа промените во регулативата, како и новите развојни трендови применливи во нашето работење. За продажниот сегмент се реализирани интерни и екстерни работилници и тренинзи за унапредување на квалитетот на испорачана услуга. Исто така, се воведо и концептот на ментори, односно концепт на интерен трансфер на знаења и искуства преку промоција на позитивни модели на работење.

Во склад со стратешките определби, Банката работеше на зголемување на квалитетот на услугата преку унапредување на интерната комуникација, советодавни консултации и појаснувања на законската регулатива. Банката во 2013 година остана доследна на својата определба за клучната важност на интерната комуникација со вработените како една од најдобрите алатки за развивање на модерна корпоративна култура. Водени од мотото на Шпаркасе - „Во секоја врска се најважни луѓето“, воведовме интранет платформа, која овозможува и охрабрува редовна интерна комуникација, насочена кон интерен трансфер на професионални знаења, позитивни примери на раководење со личен пример и развивање и унапредување на клучните корпоративни вредности.

Банката ја продолжи својата улога на активен партнер на високообразовните институции, а традиционално го поддржуваме и развојот на младиот потенцијал преку групацискиот Проект „Најдобрите од Југоистокот“ за стипендирање на студенти и едукација на врвниот Универзитет во Грац и во матичната банка во Австрија. Банката го продолжува континуитетот на обезбедување здрава и безбедна работна средина и усогласување со законската регулатива.

Структура на вработени (Централа и Експозитури)

11. Внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија има независна, објективна и советодавна улога, дизајнирана да ја зголеми вредноста и да го подобри работењето на организацијата. Таа и помага на организацијата да ги оствари своите цели преку примена на систематски пристап за оценка и подобрување на ефективностa на управувањето со ризици, контролата и управувачкиот процес.

Секторот во целост го исполни Годишниот план во однос на планираните редовни ревизии. При тоа особено внимание обрна на исполнување на сите законски обврски и спроведување на ревизии и други активности согласно утврдените ризици.

Секторот исто така го следеше исполнувањето на дадените мерки во своите извештаи и за истото ги информираше Одборот за ревизија и Надзорниот Одбор на квартална основа.

Во текот на 2013, Секторот за внатрешна ревизија ги подготви Годишниот План, Стратегискиот план за 3 години (2014-2016), врз основа на постоечката Методологијата за оценка на ризиците.

Усвоен е Деловник за работа (Rulebook), кој представува усогласување со групациските стандарди, со истовремено почитување на националната регулатива.

Ревидирани се Ревизорскиот Прирачник (Audit Manual) и Повелба на Внатрешната ревизија (Audit Chapter). Споменатите документи беа одобрени од Одборот за Ревизија, а усвоени од страна на Надзорниот Одбор на Банката.

Секторот спроведуваше постојана и целосна ревизија, а спроведувањето на редовните ревизии беше со цел обезбедување на:

- објективна и независна оценка на адекватноста и ефикасноста на системот на внатрешна контрола;
- на точноста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи;
- на усогласеноста со интерните политики и процедури на Банката со законската регулатива и супервизорскиот циркулар, и етичкиот кодекс;
- како и на општата ефикасност во работењето на Банката;
- оценка на спроведувањето на политиките за управување со ризиците;
- оценка на поставеноста на информативниот систем;
- оценка на системите за спречување на перење пари;
- оценка на услугите што Банката ги добива од друштвата за помошни услуги;
- лицата во Секторот Внатрешна ревизија се вработени во Банката и извршуваат работи само на Секторот.

Во своето работење Секторот Внатрешна ревизија поаѓа од Ревизорската мапа согласно со групациските стандарди.

12. Спречување перење пари и финансирање тероризам

Воспоставениот систем во Банката за справување со ризиците од перење пари и финансирање тероризам е во согласност со домашната регулатива, но и со групациските стандарди. Тоа придонесе во градење на однос на довербата со клиентите и воспоставување култура, при што почитувањето на регулативата и воспоставените стандарди е интегрален дел од деловниот однос.

Од аспект на организационата поставеност, Служба СППФТ има целосна независност на функцијата и делува како посебен организационен дел кој за своето работење е директно одговорен на Управниот Одбор на Банката. Во насока на остварување на СППФТ функцијата беа извршени следните активности:

- континуирано следење на СППФТ прописите и стандардите, усогласување на интерните акти со измените и дополнувањата на прописите, координирање на активности за имплементација на измените кои се однесуваат исклучиво на СППФТ;

- соработка со регулаторни тела;
- активно учество во Compliance/AML проектите на Групацијата;
- извршени се подготовки за отпочнување на мошне значаен проект за спроведување на даночниот акт Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA;
- активно учество во давање согласност, односно мислења и ограничувања од СППФТ гледна точка согласно Процедурата „Запознај го својот клиент“;
- едукација согласно годишниот план за обука по принцип лично физичко присуство, обуки на “тренири” и известување на Управниот Одбор за темите на обуките и бројот на вработените опфатени со обуките.

Службата СППФТ континуирано придонесува во зголемувањето на свесноста на сите вработени за активноста перење пари и финансирање тероризам, преку рефлектирање на глобалните решенија во борбата против перење пари и финансирање тероризам.

13. Контрола на усогласеност со прописи

Во 2013 година функцијата Контрола на усогласеност со прописи, како дел од Кабинетот на Управниот одбор, ги спроведуваше своите активности во рамки на своите компетенции и во согласност со важечките закони и планирани оперативни активности за 2013 година, како што следи:

- идентификување и проценка на ризикот од неусогласеност на кој Банката е или може да биде изложена;
- советување на Управниот одбор и други одговорни лица за имплементирање на важечките закони, стандарди, правила и други регулаторни барања, вклучувајќи и информирање за развој во овие области;
- издавање на пропишани и инсајдерски информации поврзани со Банката како друштво со специјални обврски за известување во согласност со Законот за Трговски друштва и Законот за хартии од вредност;
- превениција од злоупотреба на инсајдерски информации и конфликт на интереси;
- обука на вработените во Банката и поврзани лица.

За време на активностите во рамки на компетенциите на функцијата Контрола на усогласеност со прописи, не беа пронајдени неправилности и неусогласености, додека идентификуваните потенцијални конфликти на интереси беа соодветно обелоденети.

14. Извештај за корпоративно управување

14.1 Резиме на најважните факти

Во 2013 година, Кабинетот на Управниот одбор ги оствари сите активности во рамки на своите компетенции во согласност со важечката регулатива, интерните акти и најдобрите практики во сегментот корпоративно управување, како што следи:

- лиценцирање на ново назначените членови на Управниот одбор и Надзорниот одбор, назначување на нов Претседател на Управниот одбор;
- редовно ажурирање на Кодексот на Корпоративно управување во согласност со групациските стандарди и локалната регулатива;
- спроведување на обуки за вработените во насока на ефикасно имплементирање на Кодексот за корпоративно управување и Етичкиот кодекс на Банката;
- спроведени промени во Статутот на Банката врз основа на законските и регулаторни барања и групациски стандарди;
- продолжува да ги следи и оценува регулаторните случувања и формулира соодветни одговори.

14.2 Активности на Корпоративното управување

Собрание на акционери

Како што е пропишано со Закон, акционерите на Банката учествуваат во донесување одлуки од материјално значење за Банката, вклучувајќи измени и дополнувања на Статутот на Банката, распределба на добивката, како и други важни структурни промени. За време на 2013 година беа одржани Годишно Собрание на акционери и едно вонредно Собрание на акционери. Во насока на поедноставување на работата на Собранието, Банката имплементира различни можности за остварување на правото на глас на акционерите, со гласање преку полномошник и употребата на електронски уреди или со кореспонденција.

Надзорен одбор

Во текот на 2013 година, во согласност со локалните регулативи, беа одржани 15 седници на Надзорниот одбор, од кои 12 беа редовни состаноци на месечна основа и 3 вонредни состаноци, како резултат на потреба од подршка на оперативните функции. Надзорниот одбор го надгледува и советува Управниот одбор за неговите активности на управување. Важните одлуки кои се однесуваат на Банката како целина мора да бидат донесени со одобрение на Надзорниот одбор. Надзорниот одбор ги одредува информациите и должностите за известување на Управниот одбор, ги назначува членовите на Управниот одбор и изготвува долгорочни планови за соработка со Управниот одбор. Надзорниот

одбор ја ревидира ефикасноста на својата работа најмалку еднаш годишно, колективно и од аспект на поединечни членови. Во согласност со законската регулатива, Надзорниот одбор го има формирано Одборот за ревизија и Комисијата за именување и наградување.

За успешно остварување на својата функција, Надзорниот одбор работи во насока наградење балансиран состав, се грижи неговите членови да го имаат потребното знаење, способност и експертиза. Надзорниот одбор ја почитува професионалната и полова разновидност во Банката, особено при назначување на членовите на Управниот одбор и при оформување предлози за избор на членови на Надзорниот одбор. Во насока на интернационалните активности на Банката, Надзорниот одбор има соодветен број на членови со долготрајно интернационално искуство, а исто така има соодветен број на независни членови.

Членовите кои ги претставуваат нашите акционери беа избрани на Собрание на акционери во 2012 година, а беа лиценцирани од страна на Гувернерот на НБРМ во февруари 2013 година, освен членот Ханс Лудвиг Диксер кој беше именуван и лиценциран во текот на 2012 година.

Одбор за ревизија

Одборот за ревизија во текот на 2013 година одржа 5 седници. Одборот за ревизија го следи финансиското сметководство, вклучувајќи ги и сметководствениот процес и ефикасноста на системот на внатрешните контроли, управувањето со ризици, а особено на ефикасноста на системот на управувањето со ризикот, како и ефикасноста на системот на внатрешна ревизија, усогласеноста и ревизија на годишните финансиски извештаи. Одборот ја разгледа документацијата во врска со годишните финансиски извештаи и ги анализира ревизорските извештаи нанезависната ревизорска куќа. Членовите на одборот за ревизија од 31 декември 2012 година се Сава Далбоков, Валбурга Зајдл, Ханс Лудвиг Диксер, Панче Јовановски и Љупчо Пецев. Герхард Фабиш беше назначен за Заменик-Претседател на Одборот за ревизија, по неговото назначување во Надзорниот одбор во текот на 2013 година.

Членови на Надзорниот одбор на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Член	Основна функција	Членови на Надзорен одбор и други членства
Сава Иванов Далбоков Возраст: 40 Прво назначување: 11.2010 Истекување на мандат: 02.2017	Член на Управниот одбор на Штаермеркише Банка и Шпаркасе АД, Грац	Претседател на НО на на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје Заменик претседател на НО на Ерсте Банка АД Нови Сад Заменик претседател на НО на Ерсте & Штаермеркише Банка., Ријека Претседател на НО на Шпаркасе Банка АД, Сараево Заменик претседател на НО на Шпаркасе Банка АД, Љубљана
Герхард Фабиш Возраст: 53 Прво назначување:02.2013 Истекување на мандат: 02.2017	Претседател на Управниот одбор на Штаермеркише Банка и Шпаркасе АД, Грац	Заменик-Претседател на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје Член на УО на ÖWGES Gemeinnützige Wohnbaugesellschaft mbH, Graz Член на УО на Steiermärkische Verwaltungssparkasse, Graz Член на НО на Sparkassen-Haftungs Aktiengesellschaft, Vienna Претседател на НО на Bankhaus Krentschker & Co Aktiengesellschaft, Грац Член на НО на Donau Versicherungs AG Vienna Insurance Group, Vienna Член на НО на Erste-Sparinvest Kapitalanlagegesellschaft mbH, Vienna Заменик-Претседател на НОSparkassen Versicherung AG Vienna Insurance Group, Vienna
Валбурга Зајдл Возраст: 41 Прво назначување:11.2008 Истекување на мандат: 02.2017	Директор на Управување со стратешки ризик Штаермеркише Банка и Шпаркасе АД, Грац	Член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје Член на Одбор за ревизија на С Лизинг Србија, Белград Член на Одбор за ревизија на Шпаркасе Банка АД Сараево Член на Одбор за управување со ризик на Асоцијација на Австриски штедни банки со заедничка одговорност
Ханс Лудвиг Диксер Возраст: 46 Прво назначување:05.2012 Истекување на мандат: 08.2016	Директор на финансии на Штаермеркише Банка и Шпаркасе АД Грац	Член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје Нема членство и не е директор.
Кристијан Поленак Возраст: 44 Прво назначување:05.2011 Истекување на мандат: 02.2017	Партнер во Адвокатско друштво Поленак	Независен член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје Нема членство и не е директор.
Бранко Азески Возраст: 52 Прво назначување:05.2011 Истекување на мандат: 02.2017	Претседател на Стопанска комора на Македонија	Независен член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје Нема членство и не е директор.

Управен одбор

Во текот на 2013 година беа извршени промени во Управниот одбор, при што во април 2013 беше именуван Глигор Бишев за нов Претседател на Управниот одбор, додека во октомври 2013 бројот

на членови на Управниот одбор се намали на три, при што Драган Илиевски ја презеде функцијата Директор на Сектор Финансии. Следната табела ги прикажува информациите за актуелните членови на Управниот одбор.

Член	Основна дејност	Области на одговорност и основни деловни активности
Глигор Бишев Возраст: 56 Прво назначување: 05. 2013 Истекување на мандат: 05. 2018	Претседател на Управниот одбор на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје	- продажба-управување со физички лица; - финансии; - маркетинг и комуникации; - процесирање; - човечки ресурси; - управување со средства; - координација на кабинетот на УО; - координација на интерната ревизија; - Член на АЛКО, ОЛК.
Александра Радик Возраст: 39 Прво назначување: 11.2010 Истекување на мандат: 11.2014	Член на Управниот одбор на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје	- управување со ризик; - функции на спречување на перење пари и финансирање пр тероризам; - организација и ИТ; - правни актвности; - Член на Одборот за Ризик, ОНИТ и АЛКО.
Саша Боко Возраст: 42 Прво назначување: 12.2012 Истекување на мандат: 12.2018	Член на Управниот одбор на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје	- продажба-управување со правни лица; - управување со имот и безбедност; - Член на АЛКО.

Други одбори и тела на Банката

Надзорниот и Управниот одбор ги имаат воспоставено следниве постојани одбори – Одбор за управување со ризици, Одбор за надгледување на ИТ (ОНИТ), Комитет за оперативна ликвидност (ОЛК), АЛКО, Одбор за ревизија и Комисија за именување и

наградување. Редовните извештаи доставени до Управниот одбор и Надзорниот одбор содржат конкретни информации за работата на комисиите во текот на претходната година.

ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И РАЗВОЕН ПЛАН НА ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ ЗА 2014 ГОДИНА

А. Макроекономски проекции за 2014 година

Најновите економски показатели за еврозоната укажуваат на блага обнова на економскиот раст. Така, растот остварен во последниот квартал на 2013 година се очекува да продолжи и во следниот период. Последните оценки укажуваат на раст на севкупната економска активност во 2014 година, која што се очекува да се засили во текот на 2015 година. Се очекува релативно бавно економско закрепнување, во услови кога надолните ризици и натаму се поврзани со неизвесните движења на финансиските пазари, особено во брзорастечките економии, можноста за послаба домашна и извозна побарувачка, како и бавното и несоодветно спроведување на структурните реформи во земјите-членки на евро-зоната. Сепак, и покрај ризиците за економското закрепнување и натамошното забавување на стапката на инфлација во евро-зоната (посилно од очекуваното), ЕЦБ на последниот состанок во февруари 2014 година ја задржа основната каматна стапка (0,25%). Во тој контекст, ЕЦБ уште еднаш ја потврди својата подготвеност за водење приспособлива монетарна политика, сè додека тоа е потребно.

Последните макроекономски показатели и оценки не упатуваат на поголеми промени во констатациите за амбиентот и ризиците во однос на оцените дадени во рамки на октомвриските проекции. Општо гледано, сите макроекономски големини се во рамки на проекциите, со исклучок на инфлацијата. Имено, при остварена пониска стапка на инфлација заклучно со крајот на 2013 година, во однос на проектираната, и надолни ревизии на влезните надворешни претпоставки, преовладуваат надолните ризици околу проекцијата за инфлацијата за 2014 година.

Показателите за **економската активност во Македонија** покажуваат дека економијата забележи раст и во четвртото тримесечје (со сличен интензитет како и во третиот квартал), кој што и понатаму не би требало да создава нерамнотежи. Остварениот раст на БДП од 3,1% во 2013 година се очекува да го достигне нивото од 3,7% во 2014 и 4,4% во 2015 година.

Во рамки на **монетарниот сектор**, последниот квартал на 2013 година беше обележан со значително позитивни придвижувања на **кредитниот пазар**, кои што придонесоа за надминување на октомвриската проекција за кредитниот раст. Согласно со најновите монетарни показатели заклучно со јануари 2014 година, остварувањата кај вкупните кредити се во рамки на октомвриската проекција. Од аспект на кредитната активност, иако надолните ризици и натаму се нагласени, сепак кредитниот раст во јануари е во согласност со проекцијата за првиот квартал. Очекувањата на банките, на краток рок, дадени во последната Анкета за кредитната активност на банките, исто така, се поволни и упатуваат на понатамошен раст на понудата и побарувачката на кредити, што на НБРМ и дава доволна основа да ја задржи претходната проекција за раст на кредитирањето од 6,4% во 2014 и 8,5% во 2015 година.

Во однос на **реалниот сектор**, расположливите показатели за економската активност укажуваат на натамошен раст со слична динамика како и во третиот квартал од минатата година, при натамошни позитивни остварувања кај дел од клучните економски сектори, пред сè кај градежниот и индустрискиот сектор.

Гледано преку одделните квантитативни показатели за надворешното окружување кои се релевантни за македонската економија, оценките за **странската ефективна побарувачка** за 2014 година се во рамките на проекциите на НБРМ, додека за 2015 година се очекува малку повисок раст. Промените во очекувањата за **цените на примарните производи** се во различна насока. Последните оценки за светските **цени на нафтата** за периодот 2014-2015 година и понатаму укажуваат на намалување, но посилно во споредба со октомвриските проекции за 2014 година, додека за 2015 година промената е во спротивна насока. Оцените за движењето на **цените на металите**, во просек, се понеповолни во однос на последната проекција од 2013 година. Од друга страна, движењата на светските берзански цени на основната храна и понатаму укажуваат на поповолни ценовни движења во споредба со претходната проекција. Сепак, и натаму има ризици од неизвесното надворешно окружување, а повторното надолно ревидирање на цените на металите на светскиот пазар би можело неповолно да влијае врз надворешната позиција на македонската економија.

Од аспект на одделните показатели релевантни за монетарната политика, и натаму се очекуваат претежно надолни ризици за проекцијата на инфлацијата за 2014 година од 2,3%. Ваквите оценки се темелат на тоа што стапката на инфлација остварена заклучно со крајот на 2013 година беше пониска во однос на проектираната.

Девизните резерви согласно предвидувањата за нивниот сезонски карактер иако се очекува да забележат пад на почетокот од 2014 година (во однос на нивото од крајот на 2013 година), во понатамошниот тек од годината силните капитални приливи се очекува да бидат повеќе од доволни да го покријат дефицитот на тековната сметка и да доведат до понатамошно рамномерно акумулирање на девизните резерви над нивото од 2013 година.

Податоците за **извозот и увозот** заклучно со декември 2013 година покажуваат понизок трговски дефицит во однос на проектираниот за четвртиот квартал, како последица на подобрите извозни остварувања во однос на проектираните.

Најновите оценки за нивото на каматната стапка ЕУРИБОР за 2014 година укажуваат на малку повисоко ниво во однос на октомвриската проекција, додека за 2015 година е извршена умерена надолна ревизија.

Б. Цели и задачи на деловната политика за 2014 година

Целите на Деловната политика имаат за задача да делуваат во насока на исполнување на глобалните стратешки определби на Банката дефинирани во нашата Визија и Мисија, сообразени со вредностите кои ги застапува нашиот доминантен акционер и стратешки партнер Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG од Грац.

Визија: водечка SME и Retail банка со финансиска независност од матичниот субјект која преку структурирана понуда на продукти и услуги ќе ги максимизира вредностите на своите главни таргет групи.

Мисија: позиционирање помеѓу најдобрите 3 банки на пазарот и подобрување на ефикасноста.

Задачите и активностите, кои се потесно дефинирани во Деловната политика на Банката за 2014 година ќе имаат за единствена цел остварување на стратешките нефинансиски и финансиски цели на Банката.

Клучните нефинансиски цели на Деловната политика за 2014 година се содржани во Мисијата на Банката и тие и понатаму продолжуваат да бидат максимизирање на вредностите на нејзините три главни целни групи:

- **клиенти** – лесна достапност до квалитетни услуги структурирани и соодветни на нивните потреби и обезбедување на лидерска позиција на пазарот со воведување на нови, модерни и инвентивни производи и услуги;
- **акционери** – континуирано создавање на додадена вредност за акционерите на Банката преку превземање на прифатливи ризици, зголемување на капиталот и обезбедување на долгорочна стабилност во работењето на Банката;
- **вработени** – модерни продажни вештини и постојан процес на доусовршување и напредување, како и воведување на адекватен систем за наградување.

Стратегијата на Шпаркасе Банка за 2014 година е фокусирана на постигнување на целите преку:

- подобрување на нивото на ефикасност и ефективност, заокружување на процесот на трансформирање во „Банка ориентирана кон клиенти“;
- оптимизација на канали на дистрибуција и
- постигнување на пазарен удел кои ќе овозможи долгорочен профитабилен раст на Банката со истовремено почитување на регулативните ограничувања и барања.

Тенденцијата е формирање на силна капитална база и исполнување на очекувањата на акционерите преку прудентна

политика на управување со сите потенцијални ризици. Во насока на исполнување на стратешките определби, приоритетни цели и задачи на Деловната политика во наредниот период остануваат:

- усовршување на организациската структура и трансформација во модерна и ефикасна банкарска институција;
- оптимизација и сегментација на деловната мрежа;
- симплифицирање на интерните процеси;
- постигнување на „економија од обем“ како една од нашите примарни среднорочни цели;
- посебен акцент на подобрување на пазарното учество во Retail сегментот;
- формирање на солидна база за независно (самостојно) финансирање на иден раст преку градење на депозитна база која ќе ги надрасне пласманите;
- оптимизација, ефикасност и силна контрола на трошоци во секој сегмент од работењето;
- односот, пристапот, услугата и палетата на производи да бидат клучен инструмент во здобивање на лојалност од клиентите и зголемување на клиентската база;
- лесна достапност до услугите и производите на Банката и ефикасно испорачување кон крајните корисници;
- доцентрализација на back office функциите;
- проект за замена на банкарскиот информациски систем;
- усовршување на имплементираниот рејтинг систем за физички лица;
- подобрување на процесот на наплата кај правни и физички лица имплементација на категоризација на филијалите на Банката според големината и обемот на операции;
- комплетна замена на мрежата на банкомати со современи мултифункционални уреди и понатамошно ширење на истата;
- унапредување на алтернативните канали на дистрибуција преку замена и ширење на мрежата на ПОС терминали и воведување на нови иновативни решенија за електронско банкарство.

ПАЗАРНО УЧЕСТВО	2012	2013	Б2014
кредити на правни лица	5,5%	4,3%	5,4%
кредити на физички лица	3,8%	3,3%	3,8%
ВКУПНИ КРЕДИТИ	4,8%	3,9%	4,8%
депозити од правни лица	5,3%	4,9%	6,2%
депозити од физички лица	2,6%	2,6%	2,9%
ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ	3,4%	3,2%	3,8%

Посебен акцент во 2014 година ќе биде ставен на **IBIS проектот** кој претставува клучен проект за замена на постоечкиот банкарски информациски систем со иновативно групациско решение. Покрај стабилизирањето на ИТ системот и подобрувањето на сигурноста и ефикасноста, ова решение ќе овозможи имплементирање на нови, модерни, групациски

ПРОГРАМА НА МЕРКИ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИТЕ ОПРЕДЕЛБИ НА ДЕЛОВНАТА ПОЛИТИКА ЗА 2014 ГОДИНА

1. Ликвидност

1.1 Управување со оперативна ликвидност

Ликвидноста на Банката претставува способност за навремено извршување на своите доспеани обврски. Успешното управување со ликвидноста е есенцијално во работењето на една финансиска институција имајќи ја во предвид директната поврзаност со реномето и довербата што таа ги ужива кај своите клиенти. Поради тоа, Банката постојано презема мерки и активности за одржување на ликвидноста на адекватно ниво, кое ќе овозможи непречено извршување на тековното работење.

Клучната стратешка определба дефинирана со деловната политика предвидува одржување на оптимално ниво на ликвидност и севкупна стабилност на Банката преку навремено исполнување на сите обврски и целосна усогласеност со регулаторните и интерните барања.

Клучни аспекти на менаџирањето со ликвидноста на Банката во следната година ќе бидат:

- исполнување на сите ликвидносни барања и индикатори преку почитување на принципот на минимизирање на трошоците и максимизирање на профитабилноста;
- креирање на ликвидносен „бафер“ составен од готовински средства и краткорочни харии од вредност кој ќе овозможи навремено сервисирање на доспеаните обврски кон клиентите и непречено одвивање на сите банкарски операции;
- развивање на симулациски модели за очекувани приливи и одливи, со цел прецизно планирање на ликвидноста;
- ажурирање на постојните и имплементација на процедури за обезбедување на навремен и непречен тек на информации од релевантните сектори, кои можат да имаат влијание на ликвидноста.

Покрај горенаведените активности, оперативниот аспект од управувањето со ликвидноста на краток рок опфаќа и:

- дневно изготвување и следење на интерните ликвидносни индикатори;
- одржување на ликвидна актива на оптимално ниво на дневна основа со цел редовно и непречено покривање на сите доспеани тековни обврски;
- следење на состојбата и движењето на сметките на депонентите при што се утврдуваат неделни и месечни планови на сите приливи и одливи на средства;
- следење на рочната усогласеност на побарувањата и обврските.

Управувањето со оперативната ликвидност ќе има за клучна цел да обезбеди навремено исполнување на сите обврски на Банката. При тоа, оваа цел ќе се реализира со минимални трошоци за Банката и средствата ќе бидат пласирани во

сигурни и безризични пласмани. Во таа насока, покрај средствата кои ќе се чуваат во НБРМ, Банката ќе управува со својата ликвидност преку пласирање ликвидни средства во краткорочни хартии од вредност, но и соодветни квалитетни долгорочни хартии од вредност. Во исто време, Банката ќе ја истражи можноста од пласирање на вишокот на ликвидност во матичната банка преку соодветен договор за нетирање, при што износот на повлечени средства секогаш ќе го надминува износот на пласирани средства.

Примарно работно тело преку кое Банката ќе управува со оперативната ликвидност е Комитетот за оперативна ликвидност (ОЛЦ) кој е задолжен за организирање на состаноци на неделно ниво и обезбедување и дистрибуирање на потребните податоци и информации за олеснување на процесот на донесување одлуки. Банката ќе управува со оперативната ликвидност пред се преку одржување на соодветно ниво на:

- примарна резерва на ликвидност која ги претставува најликвидните средства со кои располага Банката (денарските и девизни готовински средства кои се наоѓаат во благајните, трезорот, жиро сметката во НБРМ, како и на сметки во домашни и странски банки);
- секундарна резерва на ликвидност која се состои од Благајничките записи издадени од НБРМ, краткорочни државни записи издадени од Министерството за Финансии (во секундарната резерва можат да се сметаат и долгорочни државни хартии од вредност кои се високо ликвидни и тргувани на секундарниот пазар на капитал како и ликвидни сопственички хартии од вредност од високо бонитетни компании).

Поради се уште недоволната развиеност на меѓубанкарскиот пазар во Република Македонија, терцијален облик на ликвидносна резерва моментално претставуваат кредитите за ликвидност. Овие кредити Банката ќе ги користи само во случај примарната и секундарната резерва да не бидат доволни за задоволување на ликвидносни потреби. Во случај на достапност по поволни цени, кредитите за ликвидност би можеле да послужат и како примарен извор на ликвидносни средства.

1.2. Управување со валутна позиција

Основен показател за нивото на изложеност на Банката на валутен ризик е Отворената девизна позиција. Преку неа Банката управува и го следи валутниот ризик на дневно ниво.

Во годината која следи Банката преку доставување на Извештајот за валутен ризик на дневно ниво до НБРМ, ќе продолжи да ја следи отворената девизна позиција и ќе се

продукт-решенија кои ќе придонесат кон трансформација на Банката во „Банка - мој прв избор“ од аспект на клиентите. Освен суштинската промена на „core“ информацискиот систем, од IBIS проектот се очекува да произлезат и нови процеси, промена во постојните и нови работни процедури кои ќе ја подобрат ефикасноста и ефективноста. IBIS cluster решението, на Банката ќе и овозможи да добие оперативна синергија со сите групациски стандарди, групациски методи на известување и автоматизиран развој.

Сите претходно наведени цели и мерки се очекува да резултираат со остварување на главните финансиски цели на Деловната политика на Банката:

- исполнување на сите ликвидносни индикатори - пропишани од страна на регулаторот и со интерните акти;
- подобрување на просечната каматна маргина;
- зголемување на учеството на денарските кредити во вкупното портфолио во согласност со постоечката FX стратегија;
- зголемување на учеството на депозитите по видување и долгорочните девизни депозити во вкупната депозитна база;
- усогласување со пазарот преку структурна измена во депозитниот потенцијал - зголемување на учеството на депозитите од физички лица во вкупната депозитна база;
- намалување на учество на нефункционални кредити во портфолиото;
- одржување на висока стапка на адекватност на капиталот;
- зголемување на учеството на некаматносни приходи во вкупните приходи.

Квантифицирани во клучни показатели, со финансиските цели на Деловната политика на Банката се предвидува:

- постигнување на просечна Стапка на поврат на Капиталот (ROE) од 2,1%;
- постигнување на просечна Стапка на поврат на Активата (ROA) од 0,5%;
- адекватност на капиталот од 22,7%;
- коефициент за покриеност на кредитите со депозити (Loan to deposit ratio) 112,9%;
- коефициент Трошоци/Приходи (Cost/Income ratio) 58,2%;
- учество на нето каматниот приход во вкупните средства на Банката од 4,0%;
- зголемување на каматна маргина на 3,2%;
- намалување на учество на нефункционалните кредити во вкупното кредитно портфолио на 14,9%;
- коефициент на покриеност на нефункционалните кредити со резервации (NPL coverage ratio) 90,5%;
- коефициент на покриеност на вкупните нефункционални пласмани со резервации (NPE coverage ratio) 93,1%;
- учество на расходите за резервации за ризик во вкупните кредити (ARC) на крајот од годината од 2,0%;
- учество на расходите за резервации за ризик во вкупната изложеност (ARC) на крајот од годината од 1,7%;
- вкупни средства по просечен број на вработени 56,7 милиони МКД;
- вкупни кредити по просечен број на вработени 39,2 милиони МКД.

стреми да одржува блага долга отворена девизна позиција. Одржување на долга отворена девизна позиција во просек од три до пет проценти од сопствениите средства на Банката, ќе овозможи одржување на прифатливо ниво на валутен ризик, како и остварување позитивни курсни разлики, кои ќе придонесат за зголемување на нашиот финансиски резултат.

При управувањето со валутен ризик, Банката и во иднина ќе продолжи да води сметка за исполнување на законски утврдените лимити од страна на НБРМ. Значајни акти на кои ќе продолжиме да ставаме посебен акцент се почитувањето на FX Стратегијата и Политиката за управување со валутен ризик на Банката, како и на интерните групациски лимити, поставени од нашиот доминантен сопственик Штаермеркише Банка и Шпаркасе АД. Во насока на почитување на горенаведените интерни акти и лимити, Банката ќе се стреми своите активности да ги насочи кон зголемување на кредитите и пласманите во домашна валута, како и кон зголемување на долгорочни извори на средства во странска валута. На овој начин ќе успееме да ја оптимизираме валутната структура на нашиот биланс на состојба.

Покрај почитувањето на горенаведеното, при управувањето со валутната позиција Банката и во 2014 ќе продолжи да води сметка за промените во макроекономското окружување и движењата на девизните курсеви и ќе презема соодветни активности за:

- идентификација на изворите на валутниот ризик;
- одржување на адекватна валутна структура на девизните средства, која во зависност од движењето на курсевите на странските валути, ќе овозможи остварување на позитивни курсни разлики;
- анализа на ефектите од управувањето со валутниот ризик врз резултатите од работењето на Банката.

Дирекциите за Управување со актива и пасива и Управување со средства и оваа година тесно ќе соработуваат, ќе се координираат и меѓусебно ќе се инфомираат за сите настанати промени кои би имале потенцијално влијание врз отворената валутна позиција, се со цел што поуспешно управување со валутниот ризик.

1.3. Вложување и управување со Хартии од вредност

Стратешка определба на Банката е да остварува соодветно ниво на профитабилност преку кредитирање на правни и физички лица. Покрај кредитирањето, Банката дел од своите средства ќе ги вложува и во хартии од вредност. Со вложувањето во хартии од вредност, примарна цел на Банката е одржување соодветна ликвидносна позиција и диверзификување на своето портфолио, додека понизок степен на приоритет и се дава на целта преку вложувањата во хартии од вредност да се влијае позитивно на профитабилноста. Во 2014 година, нивото на хартиите од вредност ќе се движи во рамката околу 60 милиони евра. При тоа околу 90% од вкупниот износ ќе се однесува на државни хартии од вредност. Долгорочна стратешка определба на Банката е да го намалува учеството на хартиите од вредност во вкупните средства се до ниво од близу 10%.

Банката исто така ќе врши услуги и за клиенти за купување државни хартии од вредност, при што за тоа ќе наплатува соодветен паричен надомест.

Наша цел е и во годината која следи да бидеме активен играч на пазарите на капитал во Република Македонија, како и досега преку постојано следење и активно учество на аукциите организирани од страна на НБРМ и Министерство за финансии. При тргувањето со хартии од вредност, Банката ќе ги почитува Законот за хартии од вредност и останатите законски и подзаконски акти. Покрај тоа ќе се почитуваат и следат на дневно ниво интерно поставените лимити за вложувања во хартии од вредност.

Со оглед на симплифицираната структура на пазарот, како и во изминатите години, така и во 2014 година Банката слободните парични средства ќе ги вложува пред се во краткорочни и долгорочни должнички хартии од вредност кои се карактеризираат со висок степен на ликвидност, односно со кои може активно да се тргува на секундарниот пазар: благајнички записи, државни записи и државни обврзници.

Воедно, во соработка со ЕРСТЕ ќе се истражува и можноста во случај на созреани услови на пазарот, Банката да биде пионер во делот на издавање на корпоративни хартии од вредност, за компании со првокласен рејтинг.

2. Корпоративна стратегија и работење со правни лица

Следните неколку клучни аспекти ќе бидат во фокусот на стратегијата за работење со корпоративни клиенти во деловната 2014 година:

- фокусирање кон соодветна група на потенцијални клиенти;
- формирање на индивидуална (tailor-made) продукт-стратегија за различните клиенти;
- имплементација на иновативен метод на утврдување на политика на цени базирана на ризик согласно групациските стандарди;
- постојан мониторинг на конкуренцијата и потребите на клиентите;
- cross – selling активности.

Во 2013 година Секторот Управување со корпоративни клиенти се посвети на зајакнување на сопствениите капацитети, како и подобрување на квалитетот на кредитното портфолио. Клучна цел во 2014 година ќе биде зголемување на портфолиото со стапки на раст кои ги надминуваат пазарните со цел подобрување на пазарната позиционираност.

Останува наша стратешката определба да бидеме силен партнер за нашите клиенти со понуда на атрактивни и издржливи решенија за финансиските потреби на нашите клиенти.

Клучни мерки преку кои ќе се настојува да се исполнат деловните цели за 2014 година ќе бидат:

Во делот - фокус кон клиентите:

- размена на клиенти во рамките на Ерсте и Шпаркасе Групацјата;
- зголемувањето на кредитното портфолио преку понатамошна поддршка на постоечките клиенти и привлекување на нови бонитетни клиенти;
- таргетирана аквизиција на клиенти со добар рејтинг и претходно утврдена кредитна способност;
- таргетирана аквизиција на клиенти кои не се корисници на кредити со цел продажба на безризични продукти и cross sale;
- активно привлекување на депозитни клиенти со цел диверзификација на депозитната база од правни лица;
- дефинирање на интерни лимити на максимална изложеност кон постоечки и нови клиенти.

Во делот - стратегија на производи:

- акцентот на кредитирањето ќе биде насочен кон следните сектори: енергија, секундарно производство (преработувачка) на храна, фармација, транспорт и нето извозници;
- задржување на акцентот на продажбата на кредити во домашна валута, во согласност со усвоената FX стратегија;
- продажба на краткорочни кредитни продукти по поволни цена на „blue chip“ компании како дел од стратегијата за превземање;

- развој на „trade finance“ производи;
- понуда на долгорочни инвестициони кредити од сопствени средства и кредитни линии;
- подобрување на ефикасноста кај кеш колатерализираните производи;
- акцент на зголемување на депозитната база по видување;
- унапредување на платниот промет со имплементација на новото електронско банкарство, особено во делот на надворешниот платен промет преку промовирање на FIT Payment 2.0 – брз трансфер на средства (девизни трансакции) во рамките на EGB и STSP групацјата.

Во делот - Политика на цени:

- политика на цени според нивото на ризик, базирана на рејтингот и квалитетот на обезбедувањето;
- индивидуално формирање на цените на база на утврдување на профитабилност на ниво на клиент;
- воведување на провизии и/или ревидирање на цените за клиенти со лоша кредитна историја.

Во делот - Канали на продажба:

- комплетна понуда на услуги на корпоративните клиенти од едно место преку новата служба **Центар за услуги на корпоративни клиенти (Corporate Service Center – CSC)**;
- централизација на продажниот персонал во неколку регионални центри;
- подобрување на продажните вештини преку континуирани и соодветни обуки и едукација;
- подобрување на ефикасноста на кредитниот процес преку поедноставување на процедурите и подобра ИТ поддршка.

3. Работа со население и управување со деловна мрежа

Во делот на кредитното и депозитно работење со физички лица и микро клиенти, Секторот Управување со физички лица ќе стави акцент на следните активности:

Имплементација на стратегијата на производи преку фокусирање на неколку клучни производи кои ќе бидат носители на растот и зајакнување на вкрстената продажба:

- имплементација на нов сервис модел;
- зголемувањето на бројот на клиенти кои ја примаат платата преку Банката е врвен приоритет;
- фокусирање на семејството со сите негови членови, наместо индивидуален пристап – преку имплементација на KRIMI моделот;
- носители на растот: потрошувачки кредити во домашна валута, платежни картички и пречекорувања, станбени кредити во странска валута, депозити по видување, долгорочни девизни депозити и електронско банкарство;
- cross selling активностите се очекува да имаат клучен импакт врз трансакциските сметки, дозволените пречекорувања и бројот на картички;
- дизајнирање на пакети за ВИП клиенти;
- имплементација на нови производи за микро клиенти;
- надградба на услугите на АТМ мрежата (комплетно нова мрежа со банкомати кои за прв пат ќе имаат депозитна функција и менувачка функција);
- нови функционалности кај кредитните картички поддржани со силни маркетинг кампањи базирани на привремено намалување на каматните стапки за привлекување на нови клиенти;
- бизнис пакети за микро клиенти кои 100% од своето работење го извршуваат преку Банката;
- креирање на продукти во согласност со потребите на клиентите и постојан мониторинг на конкуренцијата.

Одлуката за цената на секој конкретен производ ќе се базира на ризичната категорија на клиентот, анализата на специфична таргет група, перцепцијата на потрошувачот за вредноста на производот, вбројувајќи ги и сите останати фактори кои ја сочинуваат профитабилноста.

Клучна определба на **ценовната политика** ќе биде дизајнирање на цените на производите во согласност со нивото на превземен прифатлив ризик:

- имплементирање на модел на „трансферни цени“;
- индивидуален третман за ВИП клиенти;
- сегментирање на клиентите и воспоставување на наменски дизајнирани сетови на услови за различните пазарни сегменти.

Во делот на **каналите за дистрибуција**, стратегијата на продажните сектори ќе се базира пред се на реорганизацијата и сегментација на деловната мрежа и фокусирањето на алтернативните канали на дистрибуција. Во согласност со овие стратешки определби ќе бидат преземени следните активности:

- класифицирање на експозитурите во три различни категории според големината и обемот на работа;
- оптимизација на деловната мрежа – релокација на вкупно 5 експозитури во периодот започнувајќи од последниот квартал на 2013 до завршетокот на 2014 година;
- АТМ мрежа – комплетна замена на целата мрежа на банкомати со модерни мултифункционални уреди кои на Банката ќе и овозможат иновативна предност на пазарот и зголемување на бројот на банкомати во просек за пет годишно;
- ПОС мрежа – планираното зголемување на мрежата на ПОС терминали ќе се постигне преку вкрстена продажба како со нови така и со постоечки клиенти на Банката; во фокусот ќе бидат големи малопродажни ланци на продавници, бензински пумпи, хотели, ресторани и шопинг центри;
- сертифицирањето на ПОС мрежата за процесирање на VISA картички се очекува да има дополнителен позитивен импакт врз приходите од накнади, а новото електронско банкарство се очекува да донесе нови клиенти во банката и да ги намали оперативните трошоци;
- клучни активности од кои се очекува да допринесат кон зголемување на клиентската база се cross-selling активностите пред се со големите корпоративни клиенти и С-Лизинг.

Во делот на **мрежата на експозитури**, Секторот Управување со физички лица ќе продолжи со активностите за:

- подобрување на услугата, зголемување на задоволството на клиентите и подигнување на степенот на лојалност;
- подигнување на нивото на комуникација со клиентите преку подобрување и усовршување на комуникациските и продажните вештини на вработените во експозитурите;
- поддршка на мрежата на експозитури во тековните активности насочени кон обезбедување на квалитетна услуга и постигнување на успех во продажбата;
- организационо и кадровско усовршување преку континуирани обуки на вработените во експозитурите, со цел зголемување на нивото на знаење;
- одржување на стандардите за квалитетно и стабилно кредитно портфолио преку засилени активности за наплата.

4. Управување со ризици и наплата

4.1. Политика на управување со ризик

Во текот на 2014 година во делот на управување со ризиците се планира понатамошно унапредување на системот за управување со ризик особено во делот кој подразбира нова перспектива на управувањето со ризикот, односно ставање на управувањето со ризик во функција на унапредување на кредитниот процес што ќе допринесе за квалитативни подобрување на кредитното портфолио.

Еден од приоритетите за 2014 година исто така е имплементацијата и завршувањето на проектот Risk Remediation Program, кој подразбира усогласување и приближување кон групациските стандарди за управување со ризиците.

Во делот на управувањето со кредитниот ризик се планираат следните активности:

- Подобрување на квалитетот на кредитното портфолио, кој треба да се постигне преку:
 - укажување на насоки при идентификација на целна група на клиенти кои имаат подобар интерен рејтинг (4а-с,5а-с) и клиенти кои работат во индустрии кои се поотпорни на криза;
 - консеквентна примена на KRIMI APS во кредитниот процес за физички лица;
 - рано препознавање на проблемите при спроведување на мониторингот на клиентите;
 - ефикасно спроведување на стратегии за излез - exit strategy;

- поефикасно управување со трансакцискиот ризик што подразбира унапредување на cash-flow анализата и адекватно структурирање на кредитите наменети за обртни средства и финансирање на инвестиции.
- Унапредување на процесот за управување со колатерали преку:
 - подобрување на квалитетот на проценителите и оценките;
 - ажурно водење на базата на колатерали;
 - навремена идентификација на недостатоците на колатералите и превземање на активни мерки при исплата на кредитите.
- Унапредување на квалитетот на услугата на клиентите преку:
 - разбирање на потребите на клиентите и адекватно структурирање на понудените производи во согласност со потребите на клиентот;
 - подобрување на квалитетот на кредитните апликации и со тоа скратување на времето до позитивен востум од Ризици.
- Воведување на стандардизирани пристапи за кредитирање на микро клиенти и
- Имплементација на модел за проектно финансирање.

Во делот на управување со стратегиски ризици главни приоритети за 2014 година ќе бидат:

- имплементација на Модел за Risk Pricing со цел да се подобри политиката на утврдување на цената врз основа на ризикот;
- нови редовни извештаи како дел од MIS;
- целосна имплементација на методологијата за пресметка на ликвидносните индикатори LCR.

4.2. Наплата на проблематични кредити и управување со превземени средства

4.2.1 Мерки за подобрување на наплата

Потребата од подобрување на наплатата во делот на проблематичните кредити е еден од основните приоритети неопходни за остварување на поставените цели.

За таа цел се превземаат следните активности:

- активно користење на софтвер за следење на наплатата кај физичките лица од +1 денови на доцнење;
- промена на системот од наплата по продукти во наплата по клиенти во Дирекцијата за наплата за проблематични кредити;
- подобрување на техничките можности за комуникација и пратење на резултатите (системско следење на уплатите на дневна основа);
- одржување на редовни оперативни состаноци за следење на наплатата;
- редовно ажурирање на досиеата на клиентите, предмет на наплата преку изготвување на писмени стратегии;
- агресивност во наплатата преку извршни постапки, со цел постигање на поголеми ефекти.

5. Политика на цени и управување со Актива и Пасива

Клучните цели кои ќе се настојува да се постигнат со ценовната политика во 2014 година се:

- подобрување на каматната маргина;
- зголемување на конкурентноста на производите кои ги нуди Банката;
- зголемување на пазарното учество.

При утврдувањето на висината на каматните стапки кои ќе бидат наплатени/платени во 2014 година за соодветните производи, Банката ќе води сметка за покривање на трошоците и остварување посакувано ниво на профитабилност. Со цел правилно конципирање на политиката на утврдување на цени, Банката постојано ќе ги следи трендовите и промените на референтните каматни стапки на изворите и пласманите, како и најновите трендови на движење на светските референтни стапки ЕУРИБОР и ЛИБОР.

Во делот на тарифите и надоместоците, Банката и оваа година ќе наплатува надоместоци за соодветните банкарски услуги кои ги нуди. Покрај постоечките, ќе бидат имплементирани и нови надоместоци кои ќе кореспондираат со новите услуги кои се предвидени со бизнис планот. Една од клучните определби на деловната политика за 2014 година ќе биде зголемување на учеството на некаматоносните приходи во вкупните приходи.

- координација на службата за наплата со продажните сектори при одлука за продажба на обезбедувањата.

4.2.2 Таргети за наплата

Поставената цел за наплата е збир на наплата во “кеш” и превземени средства. Наш фокус ќе биде наплата во “кеш”, за сметка на наплатата во превземени средства.

4.2.3 Политика на управување со превземени средства

Стратегијата на Банката во делот на управувањето со превземените средства, подразбира преземање на имот само во услови на познат купувач каде намерата за купување е позната, што подразбира брзо и адекватно претворање во “пари”.

За таа цел ќе се превземат следните активности:

- изготвување на планови за продажба на преземениот имот;
- активна интернет продажба (постојано сервисирање на интернет страната со превземен имот);
- непосредни контакти со физички и правни лица потенцијални купувачи;
- соработка со етаблирани Агенции за продажба на недвижен имот.

Цената на овие надоместоци ќе се одредува и прилагодува врз основа на актуелните услови на пазарот, при што ќе се внимава да не загрози конкурентската позиција на Банката. При утврдувањето на цените ќе се стремиме кон остварување на стратешките цели на Банката, како што се зголемување на клиентското портфолио и обемот на трансакции.

Комитетот за управување со Актива и Пасива (АЛКО) е интерно работно тело кое ги следи лимитите за вложувања во хартии од вредност, како и валутниот, каматниот и ликвидносниот ризик на кој е изложена Банката. Овој комитет ќе ја одредува висината на каматните стапки на тарифите и надоместоците согласно ценовната политика на Банката и пазарните услови. При тоа, АЛКО ќе следи како постојната ценовна политика на Банката се одразува врз тековното работење на Банката и ќе дава препораки за стратешките позиции на Банката, со цел остварување профит со одредени среднорочни и долгорочни инвестиции. Главна цел на Банката во 2014 година ќе биде остварување на соодветно ниво на профитабилност преку постигнување на нето каматна маргина од околу 3,2%.

6. Човечки ресурси

Во насока на имплементацијата на стратешките цели од генералната деловна политика на Банката за 2014 година, Банката останува доследна на својата определба да биде посакуван работодавач за сите талентирани, мотивирани, обучени но и млади и потенцијални кандидати кои себеси се гледаат како дел од успешна, динамична, модерна банка за која клиентот е во фокусот на интересот. Оваа определба за управување со човечкиот потенцијал ќе придонесе во развој на процесите и услугите во Банката, ќе внесе дополнителна ангажираност за испорачување врвна услуга за клиентите, како и во градењето на нова корпоративна култура.

Во 2014 година Банката ќе продолжи да ја унапредува и развива својата организација на деловните процеси во најголем дел условена од миграцијата на нов софистициран информатички систем IBIS. Политиките и системите за наградување ќе продолжат да бидат развивани во насока на Политика за наградување базирана на европските регулативи за наградување. Градејќи го целиот концепт на наградување и мотивирање на вработените транспарентно и создавајќи компетитивни пазарни услови се стремиме позитивно да влијаеме врз зголемување на лојалноста, посветеноста и мотивацијата на персоналот.

7. Маркетинг и комуникации

Службата Маркетинг и комуникации својата стратегија за 2014 година ја креираше пред сè во функција на продажбата, односно во насока на поголема продажна промоција на атрактивните понуди и современи и иновативни решенија за што побрзо и поквалитетно опслужување на клиентите. Покрај промотивните кампањи, маркетиншките активности ќе бидат насочени и кон организирање на интерактивни промоции на локално ниво, со кои Банката преку нејзините експозитури ќе се доближи до локалната заедница и на клиентите одблизу ќе им ја промовира својата актуелна понуда.

Значаен дел од маркетинг стратегијата за 2014 година е и поддршката на проектите од општествена одговорност, преку кои Банката стана препознатлив поддржувач на културата, уметноста, образованието и заштита на животната средина. Тука спаѓаат спонзорството на Филмскиот фестивал „Браќа Манаки“, проектот „Транспарентност“ преку промовирање на „Банкарската азбука“, ЕКО Проектот „Рециклирање – КАЖИ ДА!“ во соработка со „ПАКОМАК“ и проектот „Најдобрите од Југоистокот“ преку кој им се овозможува на младите и талентирани студенти од Македонија да се здобијат со обука и стажирање во една од најреномираните банкарски групации во југоисточна Европа, Штаермеркише Шпаркасе и Ерсте Групацијата. Во овој сегмент, Банката и понатаму ќе ја

Како и во досегашниот развој, активните Програми за унапредување на вештините и знаењата односно квалификацииите на вработените ќе остане една од главните активности поврзани со развојот на квалитетот на вработените. Тренингот и развојот на персоналот ќе биде насочен кон напредни оперативни знаења и модерни продажни вештини како и континуирана обука за сите аспекти на врвната грижа за клиентите. Обуката се реализира преку надворешни специјализирани тренинг центри, преку групациската размена како и преку програма за интересен трансфер на знаења. Понатаму, Банката активно ќе го мотивира и помага личниот развој на вработените за проширување и надградување на своето образование на високорангираните Универзитети како и стекнување на меѓународно признаети лиценци за специфични знаења. Размената на групациските искуства и најдобри практики за управување со човечкиот капитал во рамки на групацијата е определба и за 2014 година давајќи и на Банката компаративна предност на трансфер на знаења од една од врвните банкарски групации.

искажува својата поддршка и кон социјално ранливите групи, како што се децата без родители и родителска грижа „СОС Детско село“ и здруженија на граѓани кои ги поддржуваат лицата заболени од ретки и специфични болести. Во областа на културата, Банката и понатаму ќе ги поддржува авторските дела кои ќе имаат непроценливо значење за македонската наука и уметност. Од областа на спортот, Шпаркасе Банка ќе ги поддржува нашите спортски репрезентации и ќе го овозможува развојот на тимскиот дух помеѓу најмладите преку поддршка на Македонската јуниорска фудбалска лига.

Во однос на својата интерна јавност – вработените, Службата Маркетинг и комуникации ќе има за цел да овозможи непречено информирање и интерактивна комуникација преку интерниот портал, како и организирање на специјални обуки за зголемување на тимскиот дух (Team Building активности) помеѓу вработените и меѓусебна поддршка во насока на зголемување на продажбата и остварување на поставените бизнис цели на Банката.

Во рамките на одделот Анализа и истражување на потрошувачот, Службата Маркетинг и комуникации ќе настојува да се подобри квалитетот на услугата, зголемување на задоволството кај клиентите и намалување на бројот на оплаките од клиентите.

8. Управување со имот и контрола на трошоци

Деловната политика за 2014 година придава голема важност на контролата на трошоците со цел максимизирање на финансиските резултати и постигнување на колку што е можно подобар Cost-to-Income показател.

Клучна цел на Деловната политика за 2014 година е подобрување на трошковната ефикасност преку подигнување на деловната свест за рационално и домаќинско однесување на вработените, подобро менаџирање на процесот на набавки што на крајот се очекува да резултира со обезбедување на внатрешни заштеди и рационализација во работењето.

Во 2014 година Банката ќе ја продолжи соработката за групациски набавки со Erste Group Procurment со што ќе продолжи трендот на остварување на заштеда и користење на бенефити од оваа активност.

Со деловната политика во 2014 година се предвидуваат и активности во насока на зголемување на безбедноста во дел од експозитурите и тоа:

- опремување на експозитурите со интерлокинг врати на влезовите;
- набавка на “time” каси за благajничките места во експозитурите.

9. Усогласеност со прописи

Ефикасно корпоративно управување во согласност со високите групациски стандарди е дел од идентитетот на нашата Банка. Како досега, така и во претстојните години Банката ќе продолжи со обезбедување на одговорно, вредносно-управувано раководство и контрола преку системот на корпоративно управување, поточно преку воспоставени четири клучни принципи: добри односи со акционерите, ефективна соработка помеѓу Управниот одбор и Надзорниот одбор, систем на оценка и наградување на раководството и вработените базиран на перформанси, како и транспарентно и навремено известување. Фундаментална основа за горенаведеното пред сè претставува воспоставениот и имплементиран Кодекс за корпоративно управување.

Кабинетот на Управниот одбор служи како алатка која ги координира органите и телата формирани во Банката и овозможува на соодветна информираност на истите во процесот на донесување одлуки. Оваа улога во континуитет се овозможува пред се преку:

- обезбедување на тековните значајни информации до Управниот и Надзорниот одбор и до организационите единици на кои се однесуваат промените;

Активност клучна за остварување на целите на оваа деловна политика е:

- вклучување на бонитетот на компаниите како еден од клучните критериуми во процесот на одлучување и избор на најповолен понудувач со цел да се обезбеди квалитетот и континуитетот на услугите.

Една од активности во деловната 2014 година ќе биде и утврдување на методологија за алокација на трошоците по профитни центри, во согласност со групациските решенија и најдобрите практики. Дополнително внимание ќе се даде на унапредување на процесот на мониторинг и известување за трошоците како и востановување на интересен бенчмарк на потрошувачка.

Очекуваните ефекти од овие активности се инкорпорирани во финансискиот план за 2014 година.

- подготовка и проверка на одлуките кои треба да бидат донесени од страна на овие органи.

Функцијата контрола на усогласеност со прописите ќе продолжи со идентификување на неусогласеностите во работењето на Банката, преку спроведување на редовни контроли и следење на регулативата која има потенцијално влијание на деловни сегменти на Банката, на целокупното банкарско работење, како и редовни прегледи на хармонизацијата на деловниот развој и особено трансакциите, производите и процесите.

Како надолупнување на контролните функции и сигурноста на информациониот систем спроведува соодветни контроли и презема мерки за јакнење на сигурноста и ефикасноста на информациониот систем на Банката во целина.

10. Спречување перење пари и финансирање на тероризам

Во насока на остварување на зацртаните стратегија и план за 2014 година од аспект на зголемување на волуменот на кредити и депозити со привлекување на нови клиенти, но и со развивање на деловните односи со постоечките клиенти, Службата за спречување перење пари и финансирање тероризам и понатаму активно ќе учествува во процесот на донесување одлуки за воспоставување на деловен однос - отворање на сметка, склучување на договор за кредит или депозит и слично. Процесите наречени „Запознај го својот клиент“ се значаен елемент во оценката на клиентите во насока на развој на деловна соработка со сериозни компании и индивидуи. Ваквиот начин на ризично профилирање на клиентите е основа за ефективна проценка на ризиците од перење пари, финансиски криминал и финансирање на тероризам и формирање на база на клиенти кои се успешни во секторот во кој стопанисуваат и работат согласно законските прописи.

11. Внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија во денешни услови е модерна професија, која еволуираше од сметководствено ориентирана вештина кон професија ориентирана кон оценка на ризиците. Денес, внатрешната ревизија се смета како посебна дисциплина со далеку поширок опфат.

Во согласност со генералната определба на Банката за 2014 година да се развива како модерна, сигурна и банка ориентирана кон клиентите приоритет се става на зголемување на квалитетот и вештините на нашите вработени. Од тука, и во однос на Внатрешната ревизија, унапредување на вработените подразбира вработување на млад, амбициозен и талентиран кадар, како и унапредување на постоечкиот кадар по пат на обуки, тренинзи и лиценцирање на истите. Целта е унапредување на квалитетот и ефикасноста на Внатрешната ревизија во целина.

Внатрешната ревизија треба да обезбеди објективна и независна оцена на адекватноста и ефикасноста на системите на внатрешна контрола, точноста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи, усогласеноста со интерните политики и процедури на Банката и со законите и регулативата што е во сила, како и на општата ефикасност во работењето на Банката.

Систематска, објективна оценка од страна на внатрешните ревизори на разните активности и контроли во рамките на една организација е со цел да се одреди дали:

- финансиските и оперативните информации се прецизни и доверливи;

Еден од клучните проекти кон кој ќе биде насочено вниманието на службата е имплементација на даночниот акт “Foreign account tax compliance act” (FATCA), согласно најдобрите групациски практики и препораки.

Службата СППФТ континуирано ќе го зголемува нивото на знаење и професионалност од областа на борба против перење пари и финансирање тероризам кај сите вработени, а особено кај оние кои имаат контакт со клиенти. Со тоа ќе се обезбеди постојано зголемување на искуството кај вработените во однос на идентификување на ризични продукти, клиенти и активности, а истовремено ќе се намали можноста Банката да биде искористена за спроведување активности за перење пари, други приноси од казниво дело и финансирање тероризам.

- ризиците за претпријатието се идентификувани и минимизирани;
- се следат надворешните прописи и општо прифатените внатрешни политики и процедури;
- ресурсите се користат на ефикасен и економичен начин;
- соодветна поставеност и исполнување на задачите на Секторот за внатрешна ревизија е од особено значење за Управниот одбор, Надзорниот одбор и акционерите на Банката.

Внатрешната ревизија во текот на 2013 година ќе ги извршува своите активности во согласност со Годишниот план за работа на Внатрешната ревизија за 2013 година кој согласно член 96 од Законот за банки, Статутот на Банката и интерните акти за работа, е одобрен од Надзорниот одбор на Банката.

Истовремено Годишниот план е изготвен согласно групациските стандарди, на дневна основа по лица, со што ќе се обезбеди и соодветна евалуација и можност за мерење на ефикасноста на работењето на секој поединец во Секторот.

В. Квантифицирање на финансиските цели на Банката

План на Билансот на состојба

Во согласност со зацртаните цели на Деловната политика за 2014 година, вкупните средства на Банката до крајот на годината се очекува да забележат пораст од 15,1% во однос на минатата година. Растот на вкупните средства ќе биде диктиран пред се од планираниот раст на кредитното и депозитното портфолио, на сметка на намалување учеството на вложувањата во хартии од вредност во вкупните средства на Банката.

1. Средства

1.1. Парични средства и пари во странски банки

Со оглед на високата ликвидност која постоеше во 2013 година, како на ниво на банкарскиот сектор, така и на ниво на Банката, со буџетот на Банката е предвидено намалување на учеството на високо ликвидните средства во вкупната актива до крајот на 2014 година. Под високо ликвидни средства се мисли на износот на денарските готовински средства волагајните, НБРМ и други домашни банки, девизните готовински средства во странски банки и износот на задолжителната резерва.

Најголемиот дел (43,8%) од готовинските средства се однесува на планираното ниво на денарската и девизната задолжителна резерва пресметани врз основа на предвиденото ниво на депозити на крајот од годината. Остатокот се однесува на планираниот износ на парични средства потребни за оптимално и непречено извршување на работите поврзани со девизниот платен промет со странство и трансакциите со кореспондентските банки кои произлегуваат од него.

Износот на ликвидните готовински средства беше буџетиран на начин кој соодветствува на планираната динамика на раст на кредитното и депозитно портфолио и обезбедува одржување на ликвидноста на соодветно ниво со истовремено издвојување на соодветно ниво на задолжителна резерва и исполнување на интерните и ликвидносните индикатори пропишани од регулаторот.

1.2. Кредити на клиенти

Во согласност со анализа на предвидувањата од страна на релевантните домашни и странски институции, а кои се однесуваат на клучните макроекономски параметри за 2014 година, како и интерната проценка на пазарниот апсорпционен потенцијал, за 2014 година Банката предвидува вкупен пораст на кредитното портфолио од 33,8%. Освен макроекономските очекувања и интерните проценки, при изготвување на планските бројки од страна на стручните служби во предвид се земени информации за тековни проекти и очекувања добиени во директна комуникација со клиентите на Банката. Согласно стратегијата на менаџментот, предвиден е пораст од

15,1% кај кредитирањето на физичките лица, додека очекуваниот пораст во сегментот на кредитирање на финансиски и нефинансиски правни лица (вклучително и јавниот сектор) е 43,8%. Остварување на раст во предвидениот обем, за Банката ќе значи и промена во валутната структура на портфолиото во корист на кредитите во домашна валута што ќе има поволно влијание на каматните приходи и општата профитабилност. Во услови на сеуште нестабилно макроекономско окружување основен приоритет на менаџментот на Банката е да го одржи растот со истовремено успешно менаџирање на ризикот кој произлегува од планираното и постоечкото портфолио.

1.3. Хартии од вредност

Согласно стратегиите за управување со ликвидноста и вложување во хартии од вредност, а имајќи ги во предвид интерно дефинираните лимити, со деловната политика за 2014 предвидени се две клучни стратешки измени кога станува збор за инвестициите во хартии од вредност:

- првата се однесува на намалување на вкупниот износ на вложувања до крајот на годината, додека
- втората измена се однесува на измена на структурата на хартиите од вредност, со цел максимизација на приносот кој се добива од оваа активност со истовремено исполнување на регулаторните барања и интерните ликвидносни индикатори.

Сепак, согласно буџетот на Банката, динамиката на раст на кредитното и депозитно портфолио во согласност со стратегијата за брза поддршка на продажните сектори (како на физички, така и на правни лица), ќе бидат клучен фактор кој ќе ја детерминира динамиката и обемот на вложување во хартии од вредност.

2. Извори на финансирање

2.1. Депозити од клиенти

Депозитната база на Банката се очекува да го зголеми своето учество во вкупните извори на Банката достигнувајќи 61,2%. Планиран е вкупен пораст на депозитната база од 28,0% во 2014 година. При тоа, споредено со крајот на 2013 година предвиден е пораст од 27,1% на орочените депозити од физички лица и 28,8% на останатите депозити кои ги вклучуваат депозитите од правни лица и денарските трансакциски сметки на населението. Вкупно планираниот пораст на орочените и како и депозитите по видување од физички лица изнесува 26,0%, додека порастот на вкупните депозити од правни лица е проектиран на 30,8%. Фокусот кај овој извор на финансирање е ставен на депозитите по видување кај правните и физичките лица, како и на долгорочните девизни депозити пред се во делот на депозитното работење со физичките лица.

2.2. Кредитни линии и обврски по кредити

Согласно буџетот на Банката, најголемиот дел од планираниот пораст на пласманите ќе се финансира пред се од вишокот на ликвидни средства на Банката (готовина и хартии од вредност). Сепак, јазот помеѓу планираниот раст на средствата од една и обврските и капиталот од друга страна ќе се дополнува и со долгорочно задолжување во вид на кредитни линии од странски банки и финансиски институции. Останатите средства ќе бидат обезбедени од наменските средства на ЕБРД и ЕИБ фондовите администрирани преку Македонската Банка за Поддршка на Развојот, како и дополнителна ЕИБ кредитна линија која ќе биде обезбедена преку матичната банка. Банката ја задржува својата стратешка определба за постигнување на што поголема независност од матичната банка во делот на финансирањето на сопствениот раст

2.3. Капитал и резерви

Заради високата Адекватност на капиталот, во 2014 година не е предвидено дополнително зголемување на основниот капитал, освен од порастот кој ќе биде остварен со реинвестирањето на предвидената добивка за годината.

План на приходи и расходи

1. Каматни приходи и расходи – при планирањето на каматните приходи и расходи појдовна основа беа постоечката структура и планираните пораст на пласманите и изворите вклучително и нивната динамика во текот на годината. Во согласност со овие влезни инпути, нето планираниот каматен приход е со проектиран раст од 10,2% за 2014 година, при што каматните приходи кои произлегуваат од кредитирањето се планира да забележат раст од 16,3% во однос на претходната година.

Учеството на приходите од вложувањата во хартии од вредност во вкупните приходи од камати согласно стратегијата на Банката, се очекува да се намали од 19,5% во 2013 година на 15,9% во 2014 година. На страната на обврските, планирано е намалување на просечната каматна стапка на депозитните извори, во согласност со промените во монетарната политика и референтната каматна стапка од страна на НБРМ.

Нето каматната маргина како разлика помеѓу каматносна актива и пасива е проектирано да забележи пораст за +0,2% и да го достигне нивото од 3,2% просечно за 2014 година.

	2012	2013	Б2014
Просечна цена на каматоносна актива	5,8	5,0	5,3
Просечна цена на каматоносна пасива	2,9	2,0	2,0
НЕТО КАМАТНА МАРГИНА	2,9	3,0	3,2

2. Приходи и расходи од провизии - нето растот на банкарските приходи по основ на надоместоци за 2014 година во просек е планирано да забележи раст од 17,7%, во услови на очекуван пораст на приходите по овој основ од 21,0%, и пораст на расходите од 25,5%. При тоа:

- нето ефектот од надоместоците од документарно работење е планирано да забележи стапка на раст од 12,9%;
- нето ефектот од надоместоците од домашниот платен промет 16,1%;
- нето ефектот од надоместоците од девизниот платен промет со странство 13,9%;
- во делот на ефектот на нето приходите од провизии од картичното работење се очекува намалување/подобрување на негативниот нето ефект за -20,3% во однос на минатата година.

Зголемувањето на учеството на некаматоносните приходи во вкупните оперативни приходи на Банката е еден од клучните приоритети предвидени со бизнис планот, како на краток така и на среден рок. Еден значаен дел од мерките опишани претходно во оваа деловна политика за краен ефект го имаат постигнувањето токму на ова зголемување.

3. Резервации – Банката и во 2014 година ќе применува прудентна и релативно конзервативна политика на управување со ризик во согласност со практиките и политиките кои се применуваат во групацијата која ја претставуваме. При буџетирањето на резервациите Банката се раководеше од потребите за постигнување на усогласеност со групациските стандарди и барања, во исто време исполнувајќи ги и нормативите на Народната Банка, како единствен и релевантен регулатор на оваа проблематика на домашниот пазар.

Имајќи го во предвид планираниот обем на работа за 2014 година, очекуваните промени во квалитетот на кредитното портфолио и планираниот обем на наплата, во текот на 2014 година Банката планира намалување на учеството на нефункционални кредити во вкупното портфолио на околу 15% и подобрување на коефициентот за покриеност на нефункционалните пласмани од 77,3% на 90,5%. За постигнување на

овие цели, согласно буџетирањето потребно ќе биде алоци-рање на дополнителен износ на резервации од 241 милиони МКД во текот на деловната 2014 година.

4. Трошоци

Управувањето со трошоците ќе биде следено преку постојано мерење на показателот Трошоци/Приходи при што на крајот од 2014 година се очекува учеството на оперативните трошоци во оперативните приходи да изнесува 58,2%. При планирањето на административните трошоци Банката се раководеше според принципите на рационалност и економичност, со интенција постигнување на максимални приноси со пониски трошоци. При тоа, во буџетот беа инкорпорирани и трошоците кои произлегуваат од развојната компонента – пред се мислејќи на трошоците кои ќе произлезат од проектот за замена на банкарскиот информационаен систем, реалокација и оптимизација на деловната мрежа и трошоците поврзани со потребниот раст на бројот на вработени.

4.1. Трошоци за вработени - планираниот раст на оваа трошкова ставка за 2014 година изнесува 11,2% и во најголем дел растот се должи на планираното зголемување на бројот на вработени. Во вкупниот износ на трошоци за вработени покрај платите, надоместоците и задолжителните придонеси за здравствено и пензиско осигурување, се вклучени и резервирања за различни видови користи на вработените, како и надомести по основ бонуси кои би произлегле од остварувањето на планските задачи.

4.2. Административни трошоци и амортизација - вкупните трошоци од оперативно работење се проектирани за 12,9% повисоко од 2013 година. Зголемувањето се однесува најмногу на повисокото планирано ниво на ИТ трошоците, трошоците за функционирање на деловната мрежа, како и заради трошоците за обуки на вработените:

- поголемиот планиран износ на ИТ трошоци во најголем дел се должи на трошоци поврзани со комплетната замена на АТМ мрежата и VISA POS лиценцирањето;
- зголемувањето на трошоците за функционирање на деловната мрежа се должи на планираните реалокации на експозитури и трошоците поврзани со одржувањето;
- трошоците за обуки се планирани согласно стратегијата на службата за Човечки ресурси за подигнување на квалитетот на знаењето на кадарот на Банката, преку наменски дизајнирани обуки како и присуство на групациски семинари и работилници со цел споделување на групацискиот know-how.

Влијание ќе има и планираното зголемување за +7,4% на маркетинг трошоците, соодветно на планираните кампањи и други промотивни активности.

Износот на **амортизацијата** е испланиран да биде повисок за 18,3% во однос на минатата година како резултат на планот за обем и динамика на нови инвестиции, пред се во делот на ИТ структурата. При тоа, во делот на софтверот зголемувањето се однесува во најголем дел на планираната набавка на софтвер за потребите на Управувањето со ризици, додека во делот на хардверот зголемувањето на амортизацијата произлегува од планот за набавка на нови серверски решенија за потребите на проектот за замена на банкарскиот информационаен систем и дополнително од веќе направената комплетна замена на ПОС мрежата на Банката со нови уреди.

4.3. Останати расходи од дејноста – овие трошоци во себе ги вклучуваат исправките и ефектите од работа со преземени средства, расходите за фондот за осигурување на депозити, даноци и давачки кон регулаторни тела, како и други расходи и приходи без поголемо материјално значење.

Со Деловната политика за 2014 година планирано е подобрување на ефектот од останатите расходи од дејноста за 12,1% во споредба со 2013 година. Најголема заслуга за предвидениот помал износ на останати расходи за 2014 година има значително помалиот планиран износ за исправка на вредност на постоечки преземени средства и воопшто подобриот очекуван целокупен ефект од работењето со преземен имот. Друга значителна ставка е трошокот за фондот за осигурување на депозити од физички лица за кој е планиран зголемен трошок за 34,4% во склад со планираниот раст на депозитната база од населението.

5. Профит - согласно претходно елаборираните цели, мерки и проекти зацртани со деловната политика за 2014 година, Банката и оваа деловна година очекува да ја заврши со позитивен финансиски резултат по оданочување од 45.670.000 денари.

Прилог 1: Биланс на состојба

(во 000 МКД)	31.12.2013	промена Б2014 - 2013		Буџет 31.12.2014
		во %	во 000 МКД	
Пари и парични средства кај Централна банка	1,959,031	14.1%	277,174	2,236,205
Пласмани во останати кредитни институции	1,075,976	-46.4%	-499,181	576,795
Кредити на клиенти	9,061,034	33.8%	3,066,047	12,127,081
	Јавен сектор	89.1%	103,766	220,283
	Правни лица	42.9%	2,488,240	8,288,440
	Физички лица	15.1%	474,041	3,618,358
Резервации за кредитно портфолио	-1,541,198	5.8%	-89,341	-1,630,539
Деривативи	83	-100.0%	-83	0
Хартии од вредност	4,293,660	-15.5%	-665,762	3,627,898
Нематеријални средства	14,529	13.6%	1,973	16,502
Имот и опрема	288,702	28.6%	82,696	371,398
Останати средства	89,407	148.4%	132,717	222,123
ВКУПНИ СРЕДСТВА	15,241,224	15.1%	2,306,240	17,547,463
Депозити од банки	3,399,135	-2.9%	-99,841	3,299,294
Депозити од клиенти	8,393,030	28.0%	2,348,273	10,741,303
	Штедни влогови на население	27.1%	1.160.869	5,438,033
	Останати депозити	28.8%	1.187.404	5,303,270
Деривативи	1,206	-100.0%	-1,206	0
Останати резервации	125,955	26.8%	33,745	159,700
Обврски за данок	0	-	4,680	4,680
Останати обврски	108,218	-3.3%	-3,575	104,643
Субординирани обврски	1,020,184	0.2%	2,084	1,022,268
Капитал	2,193,495	1.0%	22,080	2,215,576
ВКУПНИ ОБВРСКИ	15,241,224	15.1%	2,306,240	17,547,463

Прилог 2: Биланс на успех

(во 000 МКД)	31.12.2013	промена		Буџет 31.12.2014
		Б2014 - 2013		
		во %	во 000 МКД	
Нето приходи од камата	636,721	10.2%	65,074	701,796
Нето приходи од провизии	73,068	17.7%	12,938	86,005
Курсни разлики	26,322	27.6%	7,278	33,600
Приходи од сопственички инструменти	3,654	9.6%	352	4,006
Приходи од средства издадени под закуп	621	-31.7%	-197	424
Резервации за портфолиото	-202,106	19.3%	-38,913	-241,019
Трошоци за вработени	-220,225	11.2%	-24,757	-244,982
Останати административни трошоци	-169,611	11.6%	-19,740	-189,352
Амортизација	-39,053	18.3%	-7,133	-46,186
Исправка на вредност на сопственички инструменти	-60	1569,8%	-940	-1,000
Останат оперативен резултат	-60,248	-12.1%	7,309	-52,939

Добивка пред оданочување	49,083	2.6%	1,271	50,353
Данок на добивка	-4,319	8.4%	-361	-4,680

Добивка за годината	44,764	2.0%	910	45,673
---------------------	--------	------	-----	--------

Оперативен приход ¹⁾	740,386	11.5%	85,444	825.831
Оперативни расходи ²⁾	-428,890	12.0%	-51,630	-480,519
Оперативна добивка	311,497	10.9%	33,814	345,311

1) Нето приходи од камати, нето приходи од провизии, курсни разлики

2) Трошоци за вработени, останати административни трошоци, амортизација

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ НА ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ ЗА 2013 ГОДИНА

Извештај на независните ревизори до акционерите на Шпаркасе Банка Македонија АД - Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Шпаркасе Банка Македонија АД - Скопје (“Банката”), кои што ги сочинуваат билансот на состојба на Банката на 31 декември 2013 година како и билансот на успех, извештаите за сеопфатна добивка, извештаите за промените на капиталот и извештаите на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Македонија, и интерна контрола која што раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување

на мислење за ефективност на интерната контрола на Банката. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветени за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Банката на 31 декември 2013 година како и финансиската успешност и паричните текови на Банката за годината што завршува тогаш во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работење во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работење е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката за годината што завршува на 31 декември 2013 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работење се извршени во согласност со МСС 720 и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работење се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката.

Годишниот извештај за работење е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката за годината што завршува на 31 декември 2013 година.

Владимир Соколовски
Овластено лице со полномошно

Владимир Соколовски
Овластен ревизор

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО

Скопје, 8 април 2014 година

Биланс на успех

Биланс на успех за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013			
	Белешка	во илјади денари	
		тековна година 2013	претходна година 2012
Приходи од камата		827.873	1.017.644
Расходи за камата		258.964	424.174
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	568.909	593.470
Приходи од провизии и надомести		182.286	189.302
Расходи за провизии и надомести		57.123	67.746
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	125.163	121.556
Нето-приходи од тргување	8	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	26.322	31.584
Останати приходи од дејноста	11	98.002	88.206
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(204.757)	(184.582)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	(19.778)	(80.196)
Трошоци за вработените	14	(220.841)	(205.826)
Амортизација	15	(36.284)	(42.173)
Останати расходи од дејноста	16	(287.653)	(308.669)
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување		49.083	13.370
Данок на добивка		4.319	12.122
Добивка/(загуба) за финансиската година		44.764	1.248
Заработка по акција:			
основна заработка по акција (во денари)		104	3
разводната заработка по акција (во денари)		104	3

Извештај за сеопфатна добивка

Извештај за сеопфатна добивка за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013			
	Белешка	во илјади денари	
		тековна година 2013	претходна година 2012
Добивка/(загуба) за финансиската година		44.764	1.248
Останати добивки/(загуби) во периодот кои што не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)			
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба			
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од средствата расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех		-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања			
- ревалоризациска резерва на датумот на преземање на средството		-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови		-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови		-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех		-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење		-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење			
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	24		
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех			
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	17		
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех		-	-
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година		44.764	1.248

Биланс на состојба

Биланс на состојба на ден 31.12.2012			
	Белешка	во илјади денари	
		тековна година 2013	претходна година 2012
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	2.728.945	2.369.318
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	306.061	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	7.519.834	9.048.244
Вложувања во хартии од вредност	23	4.293.660	4.054.739
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	12.053	9.219
Останати побарувања	25	67.652	80.728
Зложени средства	26	-	600.000
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	7.702	96.745
Нематеријални средтсва	28	14.529	20.584
Недвижности и опрема	29	290.788	305.911
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		15.241.224	16.585.488
Обврски		-	-
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	1.234.475	2.140.733
Депозити на банки	34.1	8.393.103	8.234.703
Депозити на други комитенти	34.2	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	35	2.146.930	2.795.999
Обврски по кредити	36	1.020.184	1.020.152
Субординирани обврски	37	130.737	132.871
Посебна резерва и резервирања	38	4.319	12.122
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	-	-
Одложени даночни обврски	30.2	117.980	100.176
Останати обврски	39	-	-
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		13.047.728	14.436.756
Капитал и резерви	40	1.662.775	1.662.775
Запишан капитал		861.619	861.619
Премии од акции		-	-
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		-	-
Останати резерви		(330.898)	(375.662)
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)		1.662.775	1.662.775
Вкупно капитал и резерви		2.193.496	2.148.732
Вкупно обврски и капитал и резерви		15.241.224	16.585.488
Потенцијални обврски	42	1.273.871	1.629.712
Потенцијални средства	42	-	-

Извештај за промените во капиталот и резервите

Извештај за промените во капиталот и резервите за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумуирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтротирано учество*	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаматани побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распредела на акционерите	Ограничена за распредела на акционерите				
во илјади денари																		
На 1 јануари 2012 година (претходна година)	1.170.961	432.433	-	-	-	-	-	-	-	307.171	-	92.107		-	(776.188)	1.226.484	-	1.226.484
Корекции на почетната состојба																-		-
На 1 јануари 2012 година (претходна година), коригирано	1.170.961	432.433	-	-	-	-	-	-	-	307.171	-	92.107		-	(776.188)	1.226.484	-	1.226.484
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																		
Добивка/(загуба) за финансиската година																		
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех										(307.171)		(92.107)	1.248		399.278	1.248		1.248
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба																-		-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови																-		-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење																-		-
Курсни разлики од вложување во странско работење																-		-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите																-		-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)																-		-
																-		-
																-		-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	307.171	-	(92.107)	1.248	-	399.278	1.248	-	1.248
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																		
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																		
Издадени акции во текот на периодот	491.814	429.186														921.000		921.000
Издвојување за законска резерва																-		-
Издвојување за останати резерви																-		-
Дивиденди																-		-
Откуп на сопствени акции																-		-
Продадени сопствени акции																-		-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)																-		-
																-		-
																-		-
																-		-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	491.814	429.186														921.000		921.000
На 31 декември 2012 (претходна година) / 1 јануари 2013 (тековна година)	1.662.775	861.619	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.248	-	(376.910)	2.148.732	-	2.148.732
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																		
Добивка/(загуба) за финансиската година													44.764			44.764		44.764
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех																		
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба																-		-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови																-		-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење																-		-
Курсни разлики од вложување во странско работење																-		-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите																-		-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)																-		-
																-		-
																-		-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.764	-		44.764	-	44.764
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																		
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																		
Издадени акции во текот на периодот																-		-
Издвојување за законска резерва																-		-
Издвојување за останати резерви																-		-
Дивиденди																-		-
Откуп на сопствени акции																-		-
Продадени сопствени акции																-		-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)																-		-
																-		-
																-		-
																-		-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	1.662.775	861.619	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46.012	-	(376.910)	2.193.496	-	2.193.496

* само за консолидираните финансиски извештаи

Извештај за паричниот тек

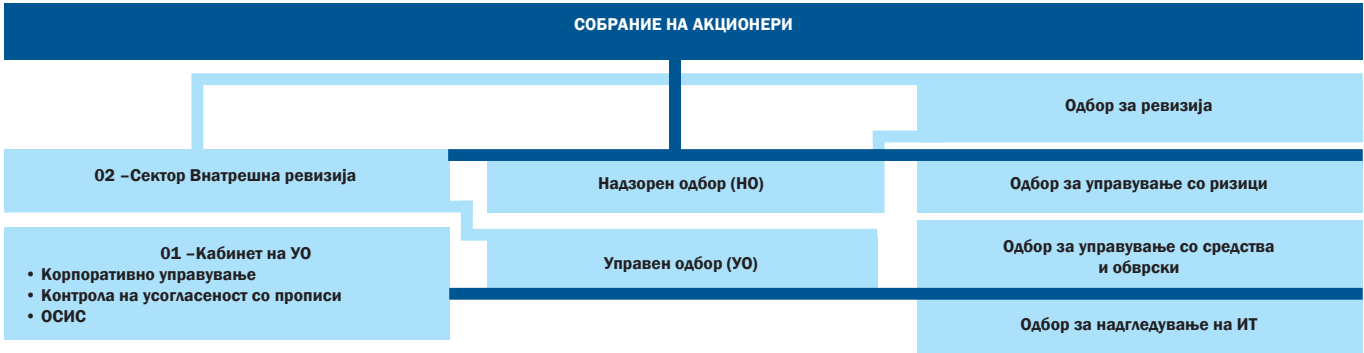
Извештај за паричниот тек за периодот од 01.01.2013 до 31.12.2013			
	Белешка	во илјади денари	
		тековна година 2013	претходна година 2012
Паричен тек од основната дејност		49.083	13.370
Добивка/(загуба) пред оданочувањето			
Коригирана за:			
Амортизацијата на:			
нематеријални средства		9.854	8.119
недвижности и опрема		26.431	34.054
Капиталната добивка од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		(942)	300
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	(492)
Капиталната загуба од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
Приходи од камата		(827.873)	(1.017.643)
Расходи за камата		258.965	424.174
Нето-приходи од тргување		-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа		-	-
дополнителна исправка на вредноста		205.788	184.582
ослободена исправка на вредноста		-	-
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа		-	-
дополнителни загуби поради оштетување		19.779	80.196
ослободени загуби поради оштетување		(76.908)	(1.423)
Посебна резерва		-	-
дополнителни резервирања		18.591	52.196
ослободени резервирања		(20.725)	(24.068)
Приходи од дивиденди		(3.654)	(1.055)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва		-	-
Останати корекции		-	-
Наплатени камати		827.400	1.000.189
Платени камати		(225.564)	(350.151)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива		260.225	402.348
(Зголемување)/намалување на деловната актива:			
Средства за тргување		-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-
Кредити на и побарувања од банки		(305.834)	-
Кредити на и побарувања од други комитенти		1.324.574	1.137.460
Заложени средства		-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		(10.618)	(114.828)
Задолжителна резерва во странска валута		246.815	142.912
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи		-	-
Останати побарувања		21.014	(9.583)
Одложени даночни средства		-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување		-	-
Зголемување/(намалување) на деловните обврски:			
Обврски за тргување		-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-
Депозити на банки		(905.222)	1.511.931
Депозити на други комитенти		190.646	(3.481.844)
Останати обврски		18.801	(25.632)
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување		-	-

Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето		840.401	(437.236)
(Платен)/поврат на данок на добивка		(2.834)	(4.164)
Нето паричен тек од основната дејност		837.567	(441.400)
Паричен тек од инвестициската дејност			
(Вложувања во хартии од вредност)		350.782	(1.085.825)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност		-	-
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)		-	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва		-	-
(Набавка на нематеријални средства)		(3.799)	(8.490)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства		-	-
(Набавка на недвижности и опрема)		(14.120)	(20.720)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата		2.812	2.355
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)		-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба		78.652	34.540
(Останати одливи од инвестициската дејност)		-	-
Останати приливи од инвестициската дејност		3.654	1.055
Нето паричен тек од инвестициската дејност		417.981	(1.077.085)
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)		-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност		-	-
(Отплата на обврските по кредити)		(649.105)	(345.569)
Зголемување на обврските по кредити		-	600.000
(Отплата на издадените субординирани обврски)		-	-
Приливи од издадените субординирани обврски		-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот		-	921.000
(Откуп на сопствени акции)		-	-
Продадени сопствени акции		-	-
(Платени дивиденди)		-	-
(Останати одливи од финансирањето)		-	-
Останати приливи од финансирањето		-	-
Нето паричен тек од финансирањето		(649.105)	1.175.431
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
		606.443	(343.054)
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти			
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		1.629.261	1.972.315
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември		2.235.704	1.629.261

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

1. Организациона шема

Претседател на УО	Член на УО	Член на УО
03/Сектор УПРАВУВАЊЕ СО ПРАВНИ ЛИЦА 031/Дирекција Големи клиенти и проектно финансирање 032/Дирекција Мали и средни претпријатија 033/Дирекција Поддршка на продажба за правни лица 04/Сектор УПРАВУВАЊЕ СО ФИЗИЧКИ ЛИЦА 041/Регионални Дирекции 042/Дирекција Микро клиенти 043/Дирекција Развој и поддршка на продажба за физички лица 044/Дирекција Канална дистрибуција 05/Сектор УПРАВУВАЊЕ СО СРЕДСТВА 051/Дирекција Тргување 052/Дирекција Поддршка за управување со средства	06/Сектор УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ 061/Дирекција Управување со кредитен ризик 062/Дирекција Управување со стратегиски ризик 063/Дирекција Наплата и управување со превземен имот Одделение Наплата на правни лица, микроклиенти и управување со превземен имот Одделение Наплата на физички лица	07/Сектор ФИНАНСИИ 071/Дирекција Сметководство и известување Одделение Сметководство Одделение Известување 072/Дирекција Контролинг 073/Дирекција ALM (Управување со средства и обврски) 08/Сектор ПРОЦЕСИРАЊЕ 081/Дирекција Платен промет (ПП) Одделение ПП со странство Одделение ПП во земјата и регистар на сметки Одделение Позадински активности за управување со средства 082 Дирекција Интерни процеси и сервисен центар за клиенти Одделение Сервисен центар за процесирање Одделение Управување со интерни процеси 083/Дирекција Кредитна Депозитна Администрација Одделение Кредитна Администрација Одделение Евиденција на пласмани Одделение Депозитна Администрација
		09/Сектор ОРГАНИЗАЦИЈА И ИТ 091/Дирекција Организација 092/Дирекција ИТ Одделение Развој и одржување на софтвер Одделение ИТ и сервисен центар за ИТ
		10/СЛУЖБА УПРАВУВАЊЕ СО ИМОТ И БЕЗБЕДНОСТ Одделение Управување со имот и набавки Одделение Трезор и безбедност 11/СЛУЖБА СППФТ 12/СЛУЖБА ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ 13/СЛУЖБА МАРКЕТИНГ И КОМУНИКАЦИИ 14/ПРАВНА СЛУЖБА

2. Контакти

Кабинет на УО

Тел: + 389 2 3200 501
Факс: + 389 2 3200 515
contact@sparkasse.mk

Маркетинг и комуникации

Тел: + 389 2 3200 531
Факс: + 389 2 3200 510
marketing@sparkasse.mk

Анализа и истражување Поплаки, сугестии, забелешки

Тел: + 389 2 3200 594
Факс: + 389 2 3200 510
poplaki@sparkasse.mk
marketing@sparkasse.mk

Сектор за Управување со правни лица

Тел: + 389 2 3200 546
Факс: + 389 2 3200 575
corporate@sparkasse.mk

Сектор за Управување со физички лица

Тел: + 389 2 3200 613
Факс: + 389 2 3200 630
nasinfo@sparkasse.mk

Сектор за Управување со средства

Тел: + 389 2 3200 590
Факс: + 389 2 3200 591
sredstva@sparkasse.mk

Сектор за Управување со ризици

Тел: + 389 2 3200 527
Факс: + 389 2 3200 540
contact@sparkasse.mk

Сектор за Финансии

Тел: + 389 2 3200 669
Факс: + 389 2 3200 578
smetkinfo@sparkasse.mk

Правна Служба

Тел: + 389 2 3200 559
Факс: + 389 2 3200 540
pravnainfo@sparkasse.mk

Служба за Човечки ресурси

Тел: + 389 2 3200 666
Факс: + 389 2 3200 515
hr@sparkasse.mk

Сектор за Организација и ИТ

Тел: + 389 2 3200 674
Факс: + 389 2 3200 710
it@sparkasse.mk

Служба Управување со имот и безбедност

Тел: + 389 2 3200 610
Факс: + 389 2 3200 631
suib@sparkasse.mk

Сектор за Процесирање Одделение Депозитна Администрација

Тел: + 389 2 3167 151
Факс: + 389 2 3200 591
vplpinfo@sparkasse.mk

Дирекција Платен промет

Тел: + 389 2 3167 113
Тел: + 389 2 3167 114
Тел: + 389 2 3167 115
Тел: + 389 2 3167 116
Факс: + 389 2 3167 117
vplpinfo@sparkasse.mk

Одделение за платен промет со странство

Тел: + 389 2 3167 108
Тел: + 389 2 3167 109
Тел: + 389 2 3167 119
Факс: + 389 2 3167 117
devinfo@sparkasse.mk

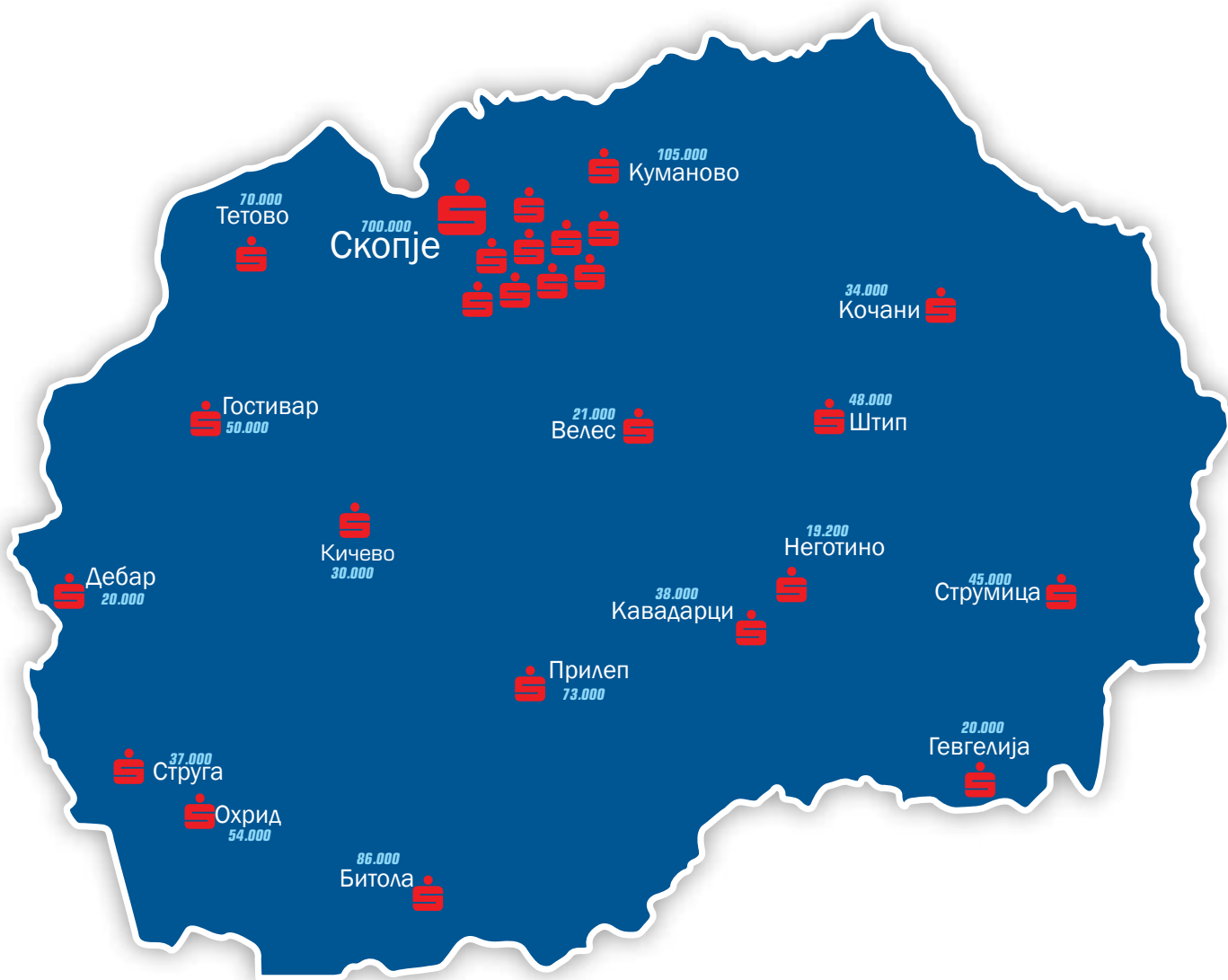
Дирекција Канали на дистрибуција Картично работење

Тел: + 389 2 3200 637
Тел: + 389 2 3200 717
Факс: + 389 2 3200 671
cards@sparkasse.mk

Електронско банкарство

Тел: + 389 2 3200 618
Тел: + 389 2 3200 750
Факс: + 389 2 3200 671
netbanking@sparkasse.mk

3. Локации на експозитури

1. СКОПЈЕ – ЦЕНТРАЛА

Ул. Македонија бр. 9-11, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 3200 500,
Факс: +389 (0)2 3200 515

2. СКОПЈЕ – ЦЕНТАР

Ул.Никола Вапцаров бр. 18, 1000 Скопје
Тел: +389 (0) 3223 245,
Факс: +389 (0)2 3223 245

3. СКОПЈЕ – Т.Ц. БЕВЕРЛИ ХИЛС

Ул.Народен фронт бр. 17, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 3225 991, 225 992.
Факс: +389 (0)2 3225 992

4. СКОПЈЕ – Т.Ц. ЛЕПТОКАРИЈА

Бул.Партизански одреди бр. 64 б, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 3074 750,
Факс: +389 (0)2 3074 760акс: +389 (0)2 3074 760

5. СКОПЈЕ – БИСЕР

Бул.Јане Сандански бр. 82, ТЦ Бисер, 1000 Скопје
Тел/факс: +389 (0)2 2403 925

6. СКОПЈЕ – АВТОКОМАНДА

Ул. Трифун Хаџи Јанев бр.3, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 3173 593,
Факс: +389 (0)2 3173 594

7. СКОПЈЕ – КИСЕЛА ВОДА

Ул. Сава Ковачевиќ бр. 10, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 2720 750, факс: +389 (0)2 2780 750

8. СКОПЈЕ – ЃОРЧЕ ПЕТРОВ

Ул. Ѓорче Петров бр. 33, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 2050 514, факс: +389 (0)2 2050 515

9. СКОПЈЕ – ЧАИР

Ул. Цветан Димов 153/1, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 2601 013, факс: +389 (0)2 2601 013

10. СКОПЈЕ - БУЊАКОВЕЦ

Ул. Рајко Жинзифов бр.18, 1000 Скопје
Тел: +389 (0)2 3245 210, факс: +389 (0)2 3245 212

11. ЕКСПОЗИТУРА БИТОЛА

Ул. Маршал Тито бб, 7000 Битола
Тел: +389 (0)47 220 160, 220 170, факс: +389 (0)47 230 102

12. ЕКСПОЗИТУРА КУМАНОВО

Ул.Моша Пијаде бр. 1-1, ТЦ Сума, 1300 Куманово
Тел: +389 (0)31 411 833, факс: +389 (0)31 411 833

13. ЕКСПОЗИТУРА КАВАДАРЦИ

Ул.Илинденска бр. 107, 1430 Кавадарци
Тел: +389 (0)43 400 246, факс: +389 (0)43 400 247

14. ЕКСПОЗИТУРА ГЕВГЕЛИЈА

Ул.Димитар Влахов бр. 7/3, 1480 Гевгелија
Тел/факс: + 389 (0) 34 213 803

15. ЕКСПОЗИТУРА СТРУМИЦА

Ул. Маршал Тито бб, 2400 Струмица
Тел: +389 (0)34 340 812, факс: +389 (0)34 329 512

16. ЕКСПОЗИТУРА ОХРИД

Ул. Партизанска бр. 1/1 , 6000 Охрид
Тел/факс: +389 (0)46 231 161

17. ЕКСПОЗИТУРА ШТИП

Ул. Ванчо Прке бр.16, 2000 Штип
Тел/факс: +389 (0)32 383 410

18. ЕКСПОЗИТУРА ТЕТОВО

Ул. Илирија бр.10, 1200 Тетово
Тел/факс: +389 (0)44 353 700

19. ЕКСПОЗИТУРА ВЕЛЕС

Ул. Владимир Назор бр.2, 1400 Велес
Тел/факс: +389 (0) 43 212 177

20. ЕКСПОЗИТУРА ГОСТИВАР

Ул. Илинденска 109, 1230 Гостивар
Тел: +389 (0)42 221 613, факс: +389 (0)42 221 614

21. ЕКСПОЗИТУРА КОЧАНИ

Ул. Маршал Тито бр.45 , 2300 Кочани
Тел/факс: +389 (0)33 270 611

22. ЕКСПОЗИТУРА СТРУГА

Ул. 15-ти Корпус бр.2, 6330 Струга
Тел: +389 (0)46 784 260, 786 260, Факс: +389 (0) 784 261

23. ЕКСПОЗИТУРА ДЕБАР

Ул. 8-ми Септември бр.1, 1250 Дебар
Тел: +389 (0)46 838 050, 831 111, факс: +389 (0)46 838 053

24. ЕКСПОЗИТУРА ПРИЛЕП

Ул. Маркова бр. 1/1, 7500 Прилеп
Тел: +389 (0) 48 400 115, 400 118, факс: + 389 (0)48 400 116

25. ЕКСПОЗИТУРА НЕГОТИНО

Ул.Страшо Пинџур бр. 2, 1440 Неготино
Тел: + 389 (0) 43 365 166, факс: + 389 (0) 43 365 179

26. ЕКСПОЗИТУРА КИЧЕВО

Бул. Ослободување бр. 20, 6250 Кичево
Тел./факс: + 389 (0) 45 222 300

4. Локации на банкомати

Реден Број	Банкомат	Адреса	Град
1	Експозитура ТЦ Беверли Хилс	ул.Народен фронт бр.82	Скопје
2	Експозитура ТЦ Лепокарија	ул.Партизански Одреди бр.64	Скопје
3	Експозитура Кисела Вода	ул.Сава Ковачевиќ бр.10	Скопје
4	Експозитура Автокоманда	ул.Труфун Хаџи Јанев бр.3	Скопје
5	ТЦ Рамстор Lobby	ул.Мито Хаџи Василев-Јасмин бб	Скопје
6	Експозитура ТЦ Бисер	бул.Јане Сандански бр.82	Скопје
7	Макпетрол Lobby	ул.Индустриска бб	Скопје
8	Експозитура Буњаковец	ул.Рајко Жинзифов бр.18	Скопје
9	Експозитура Чаир	ул.Цветан Димов бр.153/1	Скопје
10	Експозитура Централа	ул.Македонија бр.9-11	Скопје
11	Експозитура Ѓорче Петров	ул.Ѓорче Петров бр.34	Скопје
12	Кисела Вода	ул. Сава Ковачевиќ бр. 43 А	Скопје
13	Авио турс	бул. Кочо Рацин бр.7	Скопје
14	Експо Центар	ул.Никола Вапцаров бб	Скопје
15	Маратонци	бул. Јане Сандански бб	Скопје
16	ГТЦ	кеј 13 Ноември бб	Скопје
17	City mall	ул.Љубљанска бр.4	Скопје
18	Експозитура ТЦ Сума	Плоштад Маршал Тито	Куманово
19	Тобако	ул.Маршал Тито бр.1	Куманово
20	Експозитура Неготино	ул.Страшо Пинџур бр.2	Неготино
21	Експозитура Кавадарци	ул.Илинденска бр.107	Кавадарци
22	Дом на Култура	ул.7ми Септември бр.13	Кавадарци
23	Експозитура Тетово	ул.Илирида бр.10	Тетово
24	Тетово исутрена	ул.167 бр.168	Тетово
25	Експозитура Гостивар	ул.Илинденска бр.109	Гостивар
26	Експозитура Дебар	ул.8ми Септември бр.1	Дебар
27	Експозитура Струга	ул.15ти Корпус бр.2	Струга
28	Охрид	ул.Партизанска бр.7	Охрид
29	Комплекс Летница	ул.Климент Охридски бб	Охрид
30	Кај Чинарот	ул.7ми Ноември бр.2	Охрид
31	Експозитура Кичево	бул.Ослободување бр.20	Кичево
32	Богданци,дуќан	ул.Маршал Тито бр.117	Богданци
33	Гевгелија,дуќан	ул.Слободан Митров Данко бр.90	Гевгелија
34	Експозитура Гевгелија	ул.Димитар Влахов бр.7	Гевгелија
35	Експозитура Прилеп	ул.Маркова бр.1/1	Прилеп
36	Експозитура Битола	ул.Маршал Тито бб	Битола
37	Киро Дандаро	ул.Васко Каранѓеловски бб	Битола
38	Експозитура Кочани	ул.Маршал Тито бб	Кочани
39	Експозитура Берово	ул.23ти Август бр.2	Берово
40	Експозитура Велес	ул.Владимир Назор бр.2	Велес
41	Велес, дуќан	ул.Благој Ѓорев бр.42	Велес
42	Експозитура Штип	ул.Ванчо Прке бр.16	Штип
43	Експозитура Струмица	бул.Маршал Тито бб	Струмица

5. Кореспондентски банки

Земја	Банки	Валута	Сметка
АВСТРИЈА	Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG Graz (STSPAT2G) Erste Group Bank AG (GIBAATWG) Raiffeisen Zentralbank Osterreich AG Vienna (RZBAATWW)	EUR	00005-508130 404-332-667/00 000-55.032.684
	Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG Graz (STSPAT2G) Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	CAD	00005-500186 404-332-667/55
	Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG Graz (STSPAT2G) Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	CHF	00005-500178 404-332-667/53
	Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG Graz (STSPAT2G) Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	AUD	00005-500236 404-332-667/56
	Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	NOK	404-332-667/57
	Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	JPY	404-332-667/58
	Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	DKK	404-332-667/50
	Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	SEK	404-332-667/51
	Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG Graz (STSPAT2G)	GBP	00005-509286 404-332-667/54
Германија	Deutsche Bank AG Frankfurt/M (DEUTDEFF) Commerzbank AG Frankfurt/M (COBADEFF)	EUR	93592821000 400876876401 EUR
Белгија	ING Belgium NV/SA Brussels (BBRUBEBB)	EUR	301-0102477-29-EUR
Италија	Intesa Sanpaolo SpA Milano (BCITITMM)	EUR	100100004294
	UNICREDIT SPA MILANO (UNCRTMM)	EUR	0995 3986
САД	Deutsche Bank Trust Company Americas New York (BKTRUS33) Erste Group Bank AG (GIBAATWG)	USD	04406219 (ABA:021001033) 404-332-667/52

6. Локации во Југоисточна Европа

СЛОВЕНИЈА

Љубљана
Banka Sparkasse d.d.
Cesta v Kleče 15
SI-1000 Ljubljana
Тел.: + 386 1 583 66 66
Факс: + 386 1 583 23 33
www.sparkasse.si

S Leasing d.o.o.
Cesta v Kleče 1 5
SI-1000 Ljubljana
Тел.: + 386 1 583 22 11
Факс: + 386 1 583 23 87
www.s-leasing.si
E-Mail: info@s-leasing.si

Марибор
Banka Sparkasse d.d.
Titova cesta 8
SI-2000 Maribor
Тел.: + 386 2 235 2920
www.sparkasse.si

Целје
S Leasing d.o.o.
Ljubljanska Cesta 5 (Maksimiljan)
SI-3000 Celje
Тел.: + 386 3 424 45 40
www.s-leasing.si
E-mail: info@s-leasing.si

ХРВАТСКА

Риека
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
(rechtlicher Hauptsitz)
Jadranski trg 3a
HR-51000 Rijeka
Тел.: + 385 62 37 5000
Факс: + 385 62 37 6000
www.westebank.hr
E-Mail: erstebank@erstebank.hr

Загреб
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Ivana Lučića 2
HR-10000 Zagreb
Тел.: + 385 62 37 1000
Факс: + 385 62 37 2000
www.erstebank.hr
E-Mail: erstebank@erstebank.hr

Erste & Steiermärkische
S Leasing d.o.o.
Zelinska 3
HR-10000 Zagreb
Тел.: + 385 1 6311 700
Факс: + 385 1 6311 720
www.s-leasing.hr
E-Mail: info@s-leasing.hr

Erste Card Club d.d.
10000 Zagreb, Praška 5
Тел.: +385 1 4929 555
Факс: +385 1 4920 400
www.erstecardclub.hr
E-mail: info@erstecardclub.hr

СРБИЈА

Нови Сад
Erste Bank a.d. Novi Sad
(Hauptsitz)
Bulevar oslobođenja 5
RS-21000 Novi Sad
Тел.: + 381 21 480 9402
Факс: + 381 21 489 0651
www.erstebank.rs/ys
E-mail: info@erstebank.rs

Белград
Erste Bank a.d. Novi Sad
Milutina Milankovića 11b
RS-11070 Novi Beograd
Тел.: + 381 11 201 5005
Факс: + 381 11 201 5070
www.erstebank.rs/ys
E-mail: info@erstebank.rs

S Leasing d.o.o. Beograd
Đorđa Stanojević 12/ III
RS-11070 Novi Beograd
Тел.: + 381 11 201 0700
Факс: + 381 11 201 0702
www.s-leasing.co.yu
E-mail: office@s-leasing.co.yu

ЦРНА ГОРА

Подгорица
Erste Bank a.d. Podgorica
Marka Miljanova 46
81000 Podgorica
Тел.: + 382 20 440 440
Факс: + 382 20 440 432
www.erstebank.me
E-mail: info@erstebank.me

S Leasing d.o.o., Podgorica
Bul. Svetog Petra Cetinjskog 123
81000 Podgorica
Тел.: + 382 20 245 625
Факс: + 382 20 203 225
E-mail: office@s-leasing.co.me
www.s-leasing.co.me

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Сарајево
Sparkasse Bank d.d. Sarajevo
Trampina 12
BA-71000 Sarajevo
Тел.: + 387 33 280 300
Факс: + 387 33 280 231
www.sparkasse.ba
E-mail: info@sparkasse.ba

S Leasing d.o.o., Sarajevo
Dženetića čikma 1
BA-71000 Sarajevo
Тел.: + 387 33 565 850
Факс: + 387 33 208 863
www.s-leasing.ba
E-mail: info@s-leasing.ba

МАКЕДОНИЈА

Скопје
Шпаркасе Банка
Македонија АД Скопје
Македонија 9-11
МК-1000 Скопје
Тел.: + 389 (0) 2 3200 500
Факс: + 389 (0) 2 3200 515
E-mail: contact@sparkasse.mk
www.sparkasse.mk

S Leasing d.o.o., Skopje
Митрополит Теодосиј
Гологанов 72 лок. 6
МК-1000 Скопје
Тел.: + 389 2 307 7095
Факс: + 389 2 307 7088
E-mail: info@s-leasing.mk
www.s-leasing.mk

ИМПРЕСУМ

Издавач

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ

Содржина

Служба за Маркетинг и комуникации

